

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 28-వ తేది మంగళవారము

No. 126

సంపుటము ౧౦

ఈ పత్రికలో నామకరణము, ప్రామాణిక బహుళ ద్వితీయ ౨.

సంచిక ౧౨౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

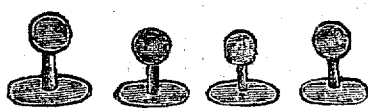
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు పునమయిన మందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజుడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకట్టవాదినిగల మాయమందుగాను, కలుమందులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగజులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన చేకమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

మే మేల స్వల్పవస్తువులుకూడా తయారుచేసి,

సిద్ధముగా యుంచియున్నాము.

అను విషయమును తెలిసికొనుటకు అందరుకోరుదురు.

మావద్ద చాలాకాలమునుండి లావాదేవి చేయుచున్న కాలాదారుల ప్రోత్సాహము, ఉద్దేశముపైననే వెండి, బంగారు బత్తానులు, కఫ గుండ్లీలు, బొలు మొదలగునవి కూడ లాభమునే ప్రధానముగా యోచించక నహాయా మే చేసి సిద్ధముగా యుంచియున్నాము. పరంబంగారు, సిక్ వెండికి పూచీలు వ్యవహరము.

ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుసామికెట్టి కంపెనీ,

నగవర్రులు, 25 వై బాబుకాయగోడ్డు, మదరాసు.

1842

6

8512

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

(1) జాతకచక్రము (మండలి) యొక్క చక్రముగాని (2) పుట్టినతేది, జననకాలముగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుతపురము, మాత ఉత్తరము (చాయాసమయముగాని, ఈ మాటిలో నేదియో యొటి మాత్రం బంపించుట, జాతకునియొక్క రూపము స్వభావము, కరీరాశ్యము, భవనంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, శత్రు సౌఖ్యము, ఉద్యోగము జీవనము మొదలగు 25 సంకతులు చాలా కొరకు వ్రాసియుండుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈ వ్రాసిన సంకతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని ఆశ్రయ వేంకటేశాస్త్రి 'దైవజ్ఞాను' గోపాలపురం కొత్తపేటపోష్టు, గోదావరిజిల్లా.

యొక్క ఆయుర్దాయము అభిరుచి, జరుగబోవు బ్రతికెంత ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూర్వా జాతకము శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూర్వా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. ఈ 2 లు, అదృష్టముందుగా పంపవలెను. తక్కిన 3 రూపాయలకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము:— ముందు జననబోవు ఒక సంవత్సరపు ఫలము వెలవారిగా వ్రాయుటకు చార్జి రూ. 1-4-0, జన్మనక్షత్రముగాని లేక జన్మనామముగాని తెలిపిన చాలు.

Ready For Sale.

THE BUSINESS DIRECTORY

OF INDIA, BURMA & CEYLON.

A Comprehensive Directory of the various Business-men, Exporters and Importers, Firms, Factories, Mills, Manufacturers, Merchants and Industries of the principal Cities, Ports & Towns of India, Burma & Ceylon

Prize per Copy Rs 10 Postage extra.

Best Medium for Advertisements:

Apply to:

Business Directory Co.,

15 Angappa Naick Street MADRAS.

Liberal Commission

Wanted Agents everywhere.

హిందీ హాకెట్టు డిక్టనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును

తెలంగాణ హాకెట్టు డిక్టనరీ, మొత్తం గా కొంటే వాల్లోకు కమిషన్. త్వరపడండి. వం. ఆదినారాయణశాస్త్రి, అన్ని ముపుల్లో కొనుట. ఆర్క్యుంజన్ ట్రెడ్డింగ్ కం. నల్లూరు.

రుధిరోద్ధారి సంవత్సర ఫలం

ఈ పద్ధతందు: గతపరచిన అన్ని గ్రంథాలు పోజులు గడచి చివరికిది ప్రచురణముగా మందమైపోవును. పరిశీలించు

సీ! కలియుగాంతరమునం దిలనైదువేలపై నిరునది నాల్గు వత్సరములకును! సరిరుధిరోద్ధారి సంవత్సరమునందు పరివర్తనము జెందు ధరలు వినుడు! ప్రత్తివిచ్చియునేయు నష్టగోధుమబొన్న సజ్జరాగులు తెలల్ శనగపులవ! మినుముకంది పొగాకు ధనియాలు పసపురు నాముబా అ విశేలు నగునుమంద! మిందులోగొన్ని మిక్కిలి మందమగుట! బోమనని యోగదృష్టిచే చాచే పల్లి! రామబ్రహ్మంబు గుంటూరుపురస్థు డరిసి పలికెనీసూక్తి దీని తత్త్వంబుగనుడు!!

దాచేపల్లి రామబ్రహ్మం గుంటూరు.

రత్నపురుష లేహ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్ల వృషమును పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమూలికా మహిమ తెలిసియవూడదు. విశేషించి వ్రాసిన సరసము లేదు, శే 1-కి రు 3-4-0 లు. సెగలేహ్యము- అన్ని సెగరోగములను అద్భుతముగా తురుర్చును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0, కేటలాగుడు పరిమ

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రామవరం, గోదావరిజిల్లా.

శృంగార శ్రీ నాథము

142

కర్త - వేటూరి - ప్రభాకర శాస్త్రి

శ్రీనాథకవి దేశకాలములు, బాల్యము, విద్యాభ్యాసము, అభ్యసించిన విద్యలు, బంధువులు, రాజాశ్రయము, కొండ వీటి రాజమహేంద్రవరం రెడ్డిరాజుల (పోలయవేమ, అనపోత, అనవేమ, కుమారగిరి, కాటయవేమ, నెదకోమటివేమ, రాచవేమ, అల్లయవేమ, వేమ, వీరభద్ర - ప్రభృతుల) యపూర్వచరిత్రలు, శ్రీనాథుని విద్యాధికారిపదము, రెడ్డిరాజుల వైదుష్యము, గ్రంథములు, శ్రీనాథునిగ్రంథములు దేశాటనము, పండితవివాదములు, చాటుధారులు, విశోదగాధలు, కనకాభిషేకము, సర్వజ్ఞసింగ భూపాలవిషయము, రసాస్వాద సుధాకరాది గ్రంథవిషయములు, శ్రీదాభిరామచర్యలు, శ్రీనాథరచిత కావనములు, ఇత్యాదివిషయములనేకములు మిక్కిలి జాగ్రత్తతో నిండు వివరింపబడినవి, అనేక కావనములనుబంధమున జూపబడినవి, పండితులు పలువురు మెచ్చిన గ్రంథము 640 పుటలు, 28 పానుల గ్లేజుపేపరు మంచి యట్టమైయుండు, మొదలు 2-0-0

చాటు పద్యములనుండి గ్యుటీరు భాగం 1-8-0
మూన్నాళ్ల ముచ్చట 0-4-0
(మరియు తాత్పర్యం 1-8-0)

మణిమంజరి మేనేజరు,
3/15 నల్లతంబివీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాసు.

అదృశ్యమగు పరిశోధక (Detective) నవలలు

కన్నపుదొంగ (Block) 0-12-0
మూటికిని కలిపి వ్రాసిన రూ. 2/- లు మాత్రమే.
Do రుద్రాధికారి 0-12-0

కన్నపుదొంగ:—చేయు సాహసకృత్యము లత్యద్భుతములు ఒకదానిని మించిన దుండగము మరెవ్వరికి ఇట్లే కథ యంతయు అనేకవిధములైన చిత్రవిచిత్రములతో నిండి యుండును.

మూటికిని:—వీని సాహసము వర్ణింప నలవికాదు. ప్రతివిషయమును ముందు తెలిపియే చేయుచుండును. అన్నియు నద్భుతములే. ఒకదానిని మించిన సాహసము మరొకటి. అన్నియు నిట్లే—ఈ మూటికథయు ఒకదానికొకటి సంబంధించియే యున్నది. ఇందు అపరాధ పరిశోధకుని (Detective Officers) పాట్లు చేపునెక్కుక. కథ అత్యద్భుతము చదువరులకే విశేషము. Plot most thrilling!!

గిర్రాము:—0-12-0. ఇదియును (Detective) నవలయే. ఇందలి కథ విశేషము. రామచంద్రపురం తాలూకాలో సుమారు పదిసంవత్సరముల క్రితము అదృశ్యమొంగ తనములు వికరీతిపు చర్యలు—యెప్పుడు కనివిని యెరుగనివి—చేసిన గిర్రాముని కథ ననుసరించి యుండును.

క్రొత్తనాటకములు

అననాడు	0 12 0	పీష్వా కారాజులరావు	0 12 0
సంపూర్ణ భారతి	1 4 0	శ్రీరామనిర్యాణము	0 8 0
చింతామణి	1 0 0	బుద్ధనాటకము	0 12 0
సంగీత జగన్మోహిని	1 0 0	బాబ్బిలి	1 0 0
కనక సేన ఆనంద తార	1 0 0	సతీతులసి	1 4 0
భక్తకవీశ్వర	1 0 0	పాపకాపట్టాభిషేకము	1 0 0
కీచం కథ	0 10 0	సావిత్రి	1 0 0

నవలలు

గాంధీమహాత్ముని జైసా అనుభవము	0 12 0	పద్మిని	1 4 0
గోఖలే	0 8 0	యోగంధరివిజయము	2 4 0
సింహాభిషేకము	0 12 0	తేజసింగు	1 0 0
చిత్రరంజనదాసు	0 8 0	భగవంతుడు	1 4 0
ఆశోక్య దిగ్గజము	0 10 0	కర్ణసామ్రాజ్యము	1 0 0
నారాయణకీర్తనలు	0 2 0	అర్జునసామ్రాజ్యము	1 0 0
విధిలేనివైద్యము	0 2 0	బాబ్బిలికవనము	0 2 0

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు, గోదావరి బుక్కు డిపో, రాజమండ్రి.

N. B. మాకర్త శ్రీ చింతామణి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి గ్రంథరాజములు, కనురాజకవి గారి గ్రంథములు, యింక ననేక నాటకములు, నవలలు, వీరికలిగిన పంతులుగారి వ్యాసములు, సరస్వతి, వాచావ్ర సృజనములు మొదలైనవన్నియు దొరుకును.

యు రి సా ల్

గెనేరియా (నైగెరియా) మొదలగు మూత్రనాళ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన ఔషధము. 40 కాపెన్సెగల (మోతాదులు) బుడ్లు ప్రతీకేసు మోపులోను దొరకును పూర్తివివరములు బుక్లపై నగలవు. వివరములకు ఈకిగువ విలాసయనకు వ్రాయవలెను.

సి. టి. హరి ఆంధు కో,
46, సింగరాచారివీధి, తిరువల్లిక్కేణి. మద్రాసు (టోకుగా విక్రయించువారు)
ఎస్. వి. బయ్యేశ్వరరావు ఆంధుసన్ను
సూర్యారావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర సర్కారులకు సబ్ ఏజంట్లు)

వృత్తాంతలేఖలు

బరంపురం

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఆగష్టు 21:—ఈనెల 20 తేదీని గంజాంజిల్లా జాతీయోజనసంఘ సాధారణ సభ శ్రీకాకుళములో సమావేశమయ్యెను. గంజాంభ్యక్షులగు శ్రీయంత్ర వ. కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు కొన్ని ఇచ్చిందుచే రాజాలనందున శ్రీయంత్ర ఉన్నత రామలింగం పంతులుగారిని అభ్యక్షులుగా నెన్నుకొనిరి. ప్రస్తుత కార్యనిర్వాహకభగ్గులువారి యెడల ప్రచారకులలో కొందరనుకొన్న కనబరచునన్న దున వారొసంగి రాజీనామా కయ్యమై ఆలోచింపబడినది. రాజీనామా సంగీకరింపగూడదనియ్య, వారియెడల మిత్ర సంపూర్ణవిశ్వాసము కలదనియు జిల్లా సభ్యులు వారు తీర్మానముగా విం చిరి. కార్యనిర్వాహకభగ్గులనుండు ప్రచారక(ప్రాతినిధ్య) మధికముచేయుటకు శ్రీయంతులు పా. స్వామిబాబుగారు, వరహగిరి వెంకటగిరిగారు, స్వపతి నారాయణమూర్తిగారు పీఠికామల నొసంగి వారిసానే శ్రీయంతులు కిల శ్రీరామమూర్తిగారు, ఇ. సత్యాగిరాజుగారు, గ. కృష్ణమూర్తిగారును యెన్నుకొనబడిరి. ఈనెల 21 తేదీన వారతాళముకు జిల్లామండలి యన్ని భాగములందును జూర ప్రదముగా జరుపవలె ననియు దేశమాన్య లాలా లజపతిరాయ, మాన్య యాశోబ్ హుస్సేన్, డాక్టరు కిన్హాగార్లకు జూరముల పూర్వక స్వాగత మొసంగుచు తీర్మానములు గావించబడినవి.

ఇచ్చట నెమ్మొబరు 1 వ తేదీ జరుగబోవు ఆంధ్ర ప్రాప్తి సంఘసభకు విచ్చేయు సభ్యుల భోజనసతి ఏర్పాటులు జరుపబడుచున్నవి. రాదచిన సభ్యులు తా మేతేది ఏరైలులో బరంపురం వచ్చునదియు ముందుగా జిల్లాసభ్యుల కృతి తెలియజేయు ప్రార్థనలు. ఇచ్చట దోమలబాధ క్రమముగా నుడుచే సభ్యులు దోమతెరలుకాడ తెచ్చుకొనవలసిమంది.

నరసాపురం

(స్వీయవిలేఖరి)

ఉద్యోగములు

ఆగష్టు 23:—ఈకి.డి ఉద్యోగముల మాజిల్లాలో జాతీయ ప్రమాదనలు ఇత్యుండిం:—1 ఎన్. సింహాద్రి జూరిగారికి అక్కింతు తాసిల్దారుపండిరు 201.10.300 జీతముగా భాయిపు తాసిల్దారు రావుసాహేబు వి. రామనాథంకి డిప్టీ కలెక్టరు అయినది గనుక వారిసానే అయినది. 2 సి. కె. లాచరావు నాయుడుగారికి అక్కింతు డిప్టీ తాసిల్దారునుండి బుమేజస్త్రీలు భావమైనది. 3 సి. ఎన్. బి. వి. నామేకంగాకి ప్రావీణవరీ డిప్టీతాసిల్దారు నుండి బుమేజస్త్రీలు భావమైనది. 4. చల్లా వెంకట్రామనయ్యగారికి కైలూరు తాలూకా హెడు అకౌంటెంటు పదవి అయినది 5. కె. వి. కృష్ణారావు లాయుడుగారికి అక్కింతు సబుమేజస్త్రీలునుండి విందిగారు నిరస్తాదారు మేజస్త్రీలు భావమైనది. వీరందఱు ప్రస్తుతము చేయుచున్న ఉద్యోగములకు భిన్నము కలుగకుండా ఇవి యేర్పాటుచేయబడ్డవి.

వేములడివి ప్రాజెక్టు

దీనివిషయమై రెవిన్యూబోర్డువారికి లింగనబోయెడ జిల్లాసాల్వఫాక్టరీ వారికర్దనుండి వారి ఉన్నవేటు పాడైపోవుచున్నవని అర్జీలు వెళ్లగా మొన్న మాసము లెక్కగారున్న ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగారున్న సాల్వ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరుగారునవేటులడివికి లెజిక్టిమైత్రము వెల్లివారు. అయితే లింగనబోయి నచ్చెర్లపాకరీ అసలే తీసివేయుటకు ఆలోచనలో నున్న హేతువుచేత ప్రస్తుతము ఏవో కొద్దిపరమ్యములు వారివారు వారు ఏర్పాటు చేసికొని బోర్డువారికి తెలియజేసిరిని విన్నాను.

టీ పాల్

మాతాలూకాబోర్డు సెంటర్లు అందఱు కలసి శ్రీమంతు వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారికి ప్రెసిడెంటు అయినది కు. తోమమును తెలియజేయుటకు మాగ్రామస్థులకు టీపార్టీ నోడదాని ట్రైకోన్సల్తపాతకాలలో ఇచ్చిరి. ఆసభలో రావుసాహేబు కొప్పుర్తి ఎగ్జెక్యూరున్న పేటవల్ల అమృతరావు బియ్యం ఎల్ టిగారున్న నాయుడుగారి బుద్ధివశలతను ఎంతోకొనియాడిరి.

కాయలు గారు చిన్న వాడైనప్పటికి ఈ పదవిని అతివైఖ్యముతో అలంకరించుచు వీరు భయము కూడా దృఢముగా చెప్పిరి.

కనిగిరి

(ఒక విలేజురి నుండి)

రీడింగురూము

ఆంధ్ర 28:— ఈ పురమునందు ఒక పతామందిరము గలదు. ఇంతకుపూర్వము కార్యదర్శి అంధీశులములో వారా పుత్రికలను దేప్పించుటయందుగాని తిదితరవిషయములు గాని శ్రద్ధలే తాముమారుగా జరుగుచుండెడిది.

శాసనసభ యెన్నికలు

దర్శితాలాకా పోలీసు గ్రామవాసియును ప్రస్తుతము కనిగిరి తాలూకాలోని (వెండితెలుగుగారు అయింటుంటి మ-రా-శ్రీ) కాపురి గుట్టపూసాదుగారు యీ సందర్భము నుపయోగముగా వచ్చిపోవు ముగ్గురు శాసనసభయందు సభ్యులుగా నుండుటకై గ్రామములో తిగి ఓట్లకొనుట బహుశీలముగా ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

మోపాడు పాదర్థ

కనిగిరికి నుమారు 28 మైళ్ల దూరములో మన్నేరు అను పడమటినుండి తూర్పునకు గా రెండుకొండలమధ్య పారుచున్నది. ఈయెట్టి అడ్డము అంకట్లు కట్టబడియున్నది. ది. ప. డిల్లియు దిహల్దుమె టువాను నుమారు 85 లక్షల రూపాయలకు వైగా ఖర్చుపెట్టి రిజర్వేయరు కట్టించియున్నారు. రెండు బండ్లు సాధారణముగా పోవుటకు వీలైనంత పెద్దలుగా కట్టయొక్క వైభాగమున్నది. దీనిని టులుకు 12 సంవత్సరములు కట్టిపడి. ఈ చెరువునందా నీరు వచ్చియెడల ఒక తాటికట్టు లోతుకంటె ఎక్కువగా నుండును ఈ రిజర్వేయరు నీరు చాల గ్రామములకు సాగుబడికై వ్యయచేయుచున్నది. అచ్చట రకరకముల చేపలను తీసికొని కచ్చి తొట్టికట్టి అడలలో ఉంచి యున్నారు. దీనిని విచారించుకై అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు లెఫ్టినెంట్ అను అధికారి యున్నాడు. ఈస్థలము అడలును మాచి అందించడగియున్నది.

చిలుకలపులులు

మా గ్రామముకు ఓకెక్కిల సమీపముగా కొండలున్నవి. ఈరికిని కొండలకును రెండు ఫర్లాంగుల దూరముకూడ లేదు. వీని గుండు అనేక గొప్పగొప్ప గుహలును, లోయలును గలవు. వీరుగుంట్లు గుండులు చిలుకలపులులు విశేషముగా నున్నవి. ఈచిరుతపులులు రాత్రికాలమునందు ప్రాంతానుండు పశువులను గొట్టెలను మేకలను తినుటకై వచ్చుటగలదు. కొంతకాలముక్రింద ట్రాక్టర్లెదురుగా రోడ్డిలో బావింటుమీద నొక కుక్క పరుండెను. దానిని మ్రొంగుటకై ఒక చిరుతపులి ఆకస్మికముగా కుక్కమీదికి దూకబోయెను. అట్లు చేయుటలో అకుక్కకిప్పించుకొనెను. గాని చిరుతపులియు బావిలోపడెను. ప్రాంతకాలమునే ఎఱో నీళ్లను తోడుటకై బావియొద్దను లోయ బావిలో చేదనువేసి లాగుటకై ప్రయత్నించినపుడు వీరొకటిగా కట్టుకొనినట్లు తేల్చుకొని 'దయ్యముదయ్యము' అని లిగ్గరిగా కేలు వేసెను. ఆ కేలును వినిన వెంటనే చుట్టుప్రక్కల నున్నవారు అందఱును గుమిగూడిరి. బావిలో నున్నదానిని బాగుగా పరిశీలించి చూచి నక్కడు చిరుతపులి యని తేలెను. అప్పుడు దానిని కుప్పాకితో కాల్చివేసి నీటిని అతా బయటికి తోడివేసిరి. 4, 5, దినముల క్రిందట మలెరెండు చిరుతలను బోనులో ఆగర్బాధమై కుక్కలను కట్టికెట్టి, అవి లోనికి వచ్చినప్పుడు బోనుద్వారము మూసి

వేసి పట్టుకొనిరి. ఈ యూరిలో చిరుతపులులబాధ ఎక్కువగా నుండుటవలన యావిధముగా దానిపట్టి చంపెదరు. (పత్రికంకల్ప) రమాను 5, 6 చిరుతలను పట్టుకొని బోనులో వుంచి గ్రామములో అన్ని వీధులలోను చూపించి తరువాత వానిని చంపి చర్యములను విశ్రయించెదరు.

ఉత్తర ఆనంతపురమండల జాతీయసంఘము

(స్వకీయవిలేజురినుండి)

ఉత్తర ఆనంతపురమండల జాతీయసంఘ సమావేశము 28 వ తేదీ మధ్యాహ్నం 8 గంటలకు ఆనంతపురమున పిహాకినీ పత్రికాకార్యాలయమున సమావేశమయెను. మండలములో నన్న 7 తాలూకాలకై 4 తాలూకాల ప్రతినిధులు హాజరై యుండిరి. ఈ క్రింది తీర్మానము లామోదించబడెను.

1. ఈ జిల్లాసంఘమునకు ఒక కార్య నిర్వాహక కర్తము నెన్నుకొనుటకు తీర్మానించడ మైనది. జిల్లాసంఘాధికారులతో సహా తాలూకా కేంద్ర కార్యనిర్వాహక సభ్యుల నెన్నుకొను నట్లు తీర్మానించడమైనది.

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు:— ఆనంతపురం - కె. క్రిష్ణ మూర్తిగారు, పల్నాడు రామచంద్రగారు, కల్యాణదుర్గం - మ. శేషబాబుగారు; చన్నవరెడ్డి వెంకటరంగారావుగారు గుత్తి ఘట్టా వెంకటరమణప్పగారు టి. కృష్ణరావుగారు తాడికపాటి - టి. టాలోజి గారు, వి. హనుమంతరావు పంతులుగారు.

2. శ్రీయత కల్లూరు సుబ్బారావుగారు, ఉత్తరకపిణి ఆనంతపురమండలముల నొకటిగా చేయవలెనని ప్రాసిన లేఖ చదవడ మైనది. రెండుమండలములను నొకటిగా చేయుటకు సాధ్యముకాదని తీర్మానించడమైనది. కాని తాత్కాలికముగ ప్రచారము సజ్జుటకు ఉత్తర ఆనంతపురమువారు తమకు అనుకూలమున్నపుడు ఎవరినైనా పంపుటకు ప్రయత్నించుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. ఉత్తర కపిణి ఆనంతపురమండలముల వారు చేరి ఆక్టోబరు మాసాంతములోపుగ మండల మహాసభను జరుపుటకు తీర్మానించడ మైనది. సెప్టెంబరు 15 వ తేదీలోగా కార్యనిర్వాహక కర్తమువారు చేరి స్థలనిర్ణయము, అధ్యక్షుని యెన్నుకొనుట మొదలగు కార్యములు చేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. శ్రీయత కొట్లో శ్రీనివాసార్యులు మ. రా. శ్రీ కొండాకెడ్డిగారి ఢిల్లీలో జరుగబోవు అకసరదేశీయమహాసభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

బహిరంగ సభ

సామాన్తము కలబాలమంటపమునద్ద బహిరంగసభ జరపబడెను. శ్రీయత కల్లూరు సుబ్బారావుగారు కలచవీడు వెంకటరమణారావుల వారు ఖద్దరు, ప్రస్తుతకరిగితులను గురించి చక్కగ ఉపన్యసించిరి. శ్రీయత వర్గసహాయకార్యలవారుకూడ ప్రభుత్వాధికారుల ఆశ్రమ చర్యలనుగురించి తీవ్రముగ ఖండించుచు మంచి ప్రబోధము గావించిరి. నుమారు 7 గంటలకు సభ ముగిసెను.

మండలమహా సభ

మనకాడు శ్రీయత కలచవీడు వెంకటరమణారావుల వారును వెంకటరంగారావులవారును చేరి ఆనంతపురస్థానిక సంఘాధ్యక్షులగు మ. రా. శ్రీ. మాట్టి శివరావుగారితో మండలమహాసభ జరుపు విషయమై మాట్లాడిరి. మ. రా. శ్రీ శివరావుగారు మండలమహాసభను ఆనంతపురమున జరుపుట కంగీరించుచు మహాసభతోపాటు ఒక స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనముకూడ జరుపుట కేర్పాట్లు గావించవలెనని సలహా నిచ్చిరి. కావున మండల సంఘమువారు స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనముజరుపుటకు తగిన ఏర్పాట్లు గావించు రని నిశ్చయింపబడినది.

వాతావరణము

ఆనంతపురమండలములో వర్షముబోత్తిగావడలే దని చెప్పవచ్చును. కల్యాణదుర్గం, మదకకిరా తాలూకాలో కొంతవర్షము మొదలు కురిసి యుండినందున వైరులు పెట్టి యుండిరి. ప్రస్తుతము వర్షము లేనందున ఆ వైరు లన్నియు ఎండిపోవుచున్నవి. తాడిపత్రితాలూకా స్థితిగూడ అదేరీతిగనున్నది. హిందూపురం తాలూకాలో వర్షములేనందున, పశువులకు మేకలేదు. (పత్రికనము) పశువులు చచ్చిపోవుచున్నట్లు. పశుమౌంథము ముఖ్యముగ ఆనంతపురము ట్రావడేశీకకు కాళ్ళరిగిలమునని చెప్పవచ్చును.

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేజురినుండి)

మ్యునిసిపల్ చెర్క్వెగారి ఎలక్షనుకేసు

జూలై 27 తేదీన ఏలూరు పురమందిరమున జరగరా! శ్రీ డిండు శారాయణ రాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన పౌర సభలో కందుల సత్యశారాయణగారు గావించిన యాపవాదమునకై, మా మ్యునిసిపల్ చెర్క్వె బడెటి వెంకట్రామయ్య శాయదుగారు 1920 సం॥ జూలై మ్యునిసిపాలిటీల ఆక్టు 54 సెక్షనుక్రింద ఏలూరు డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగౌరవులలో కేసు తెచ్చియున్నారు. చెర్క్వెగారి కంప్లైంటు నిచట పోదు పరమచున్నాము:—

ఏలూరు ఫిర్యాదీవిజనల్ మేజిస్ట్రేటుగౌరవులలో

సి. సి. నెం 78 య, 1928

ఫిర్యాదీ:—బి. వెంకట రామశ్యాశాయదు డి. ఎ. డి. యల్. చెర్క్వె, మ్యునిసిపల్ చెర్క్వె, మేజిస్ట్రేటుగౌరవులలో. ముద్దాయి:—కందుల సత్యం

1920 సం॥ జూలై మ్యునిసిపాలిటీల ఆక్టు 54 సెక్షను క్రిందను ఇండియన్ పీసల్కోడు 500 సెక్షనుక్రిందను ఫిర్యాదీ దాఖలచేసిన కంప్లైంటు—

1. మూడుసంవత్సరములకు వైగా ఫిర్యాదీ ఏలూరు మ్యునిసిపల్ పరిపాలనను వైచేర్క్వెగారు, చెర్క్వెగారు పనిచేయుచున్నాడు. కొత్తఆక్టు ప్రకారము రెండు పర్యాయములు చెర్క్వెగా ఎన్నుకొనబడి ప్రస్తుతము దాహాదాలో నుండి యున్నాడు. చెన్నపురి కాసనసర్పాణిభు రాబోత ఎన్నికలలో నిలబడలచియున్నాడు.

2. ముద్దాయి యాపట్టణమును కర్తవ్యు; సహాయ నిరాకరణ పతీముకు చెందినవాడు. ఇతను, ఇతనిసహాయులు, అభిమానులు ఏలూరు మ్యునిసిపల్ కాన్సిలువారిని ఫిర్యాదీని దూషణక్రిందికి తెచ్చుటకై కంకణము కట్టుకొని పనిచేయుచున్నాడు.

3. ముద్దాయియు, అతని సహాయులును ప్రస్తుత ముండి యున్న మ్యునిసిపల్ కాన్సిలువారు కాంగ్రెసుపక్షి సహాయ నిరాకరణ వ్యాప్తిని కట్టుకునుచున్నట్లు కలచి, దానుగారికి స్వాగత మీయవలెను తీర్మానమును బలపరుచువారు లేక ఓటి పోయినందుకు చింతిల్లుచున్నాడు. ముద్దాయియు, స్థానిక శహాయనిరాకరణ వారును కాన్సిలును కళకళలుకొన పరసని యు, ఫిర్యాదీని చెర్క్వె హోదానుండియు, కాన్సిలరు హోదానుండియు తొలగింపవలెననియు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

4. ముద్దాయిచేతను, సహాయ నిరాకరణ వారులచేతను చెర్క్వె యొక్కయు, కాన్సిలుయొక్కయు కాన్సిల్లయొక్కయు పక్షపును తగ్గించుటకై అనేక ప్రయత్నములు చేయబడినవి. మ్యునిసిపలు పనులను చిందరవందర చేయుటకును పరిపాలనమును సాగకుండ చేయుటకును గూడ ప్రయత్నించబడినది. నె 2809 య 27-11-1922 సం॥ తేదీన కలచవీడ జి. ఓ.లో 1921-22 సం॥ తాలూకు ఏలూరు మ్యునిసిపల్ పరిపాలనా విచర్యనమునందు ఖర్చు మెంటువారు తెలిపిన దానినిబట్టి యి యొద్ది ప్రసవపడుచున్నది ఈకోర్టులోని 1922 సం॥ తాలూకు నెం 29 య కేసులో ఫిర్యాదీయెడల హింసకు మాట లుపయోగించి సంకలకు యీ ముద్దాయిబద్దమండి జామీను తీసికొనబడి యున్నది.

5. ఫిర్యాదీయొక్క మ్యునిసిపల్ కాన్సిలరు గిరి హోదాయు, చెర్క్వె హోదాయు 1 వ సమయంతో అత్యంతమగు చున్నది. గవర్న మెంటువారు సామి కేమను చేసినరకపు చెర్క్వె హోదాకు నిలవవలె నన్ను, కాన్సిలరుగా ముందు ఎన్నుకొనబడవలెనని యున్నది.

6. పదియవ నెంబరు వార్డు ఎలక్షను 18 వ తేదీన జరుగును. ఆ ఎన్నికలలో ఒక స్థానమునకు ఫిర్యాదీ అభ్యర్థిగ నిలచియున్నాడు. ముద్దాయి అతనిసహాయులు స్నేహితులు ఫిర్యాదీవై అపవాదములు వ్యాపింప జేయుచున్నాడు.

7. జూలై 27 తేదీన స్థానిక కాంగ్రెసుమిటి కార్యదర్శులు బహిరంగసభ నేర్పరిచిరి. విశేషముగ జనము హాజరైరి. ఈ మీటింగుకు డి. శారాయణరాజుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రస్తుత చెర్క్వెను తొలగించి గవర్న రామచంద్రరావుగారిని చెర్క్వెకు చేయవలయునని తీర్మానము గావించబడినది.

8. ఆగట్లో (వెండితెలుగు) రాజమహేంద్రవరము నుండి వచ్చిన మరి యిరువురు పెద్దయనపులున్న ముద్దాయిన్నీ ఉపశ్యాసము లాసంగి, ముద్దాయి అనేకసంగతులు చెప్పెను అందులో ఫిర్యాదీ కంట్లాక్కరలవద్దనుండి లంచములు తీసికొని

J. & J. Colman Ltd., Norwich & London.

తెల్ల సామాజ్యమా?

కెన్యా నిర్ణయము

మదరాసుపాఠశాల దృఢనిశ్చయము

నగరమునందు హారతాళము

సోమవారము ఉదయము 8 గంటలకు గద్దె రంగయ్య నాయుడు, కా. నాగేశ్వరరావు, యస్. యస్. పాడి, గార్లము ముఠావారి, కల్యాణిపేటకుండి బయలుదేరి చీవాబజారుమీదుగా బార్లబోక్, చాకలిపేటకుండా సావీధి మొదలగు ప్రదేశములను సంచారము చేసిరి. చీవాబజారు ఎప్పుడేమియు చిల్లర దుకాణములలేవు మిగిలిన దుకాణము లన్నియు మూసివేయబడినవి. చిల్లర దుకాణములవారు వారితో సంగతిసందర్భము తెలుపగానే వారును దుకాణములను మూసివేసిరి. చీవాబజారు నుండి మోటారుమీద ఇసుక అంకళ్లపీధి, వాలటాక్స్ రోడ్డువారము మీదుగా వెళ్లినప్పుడు కూరగాయల దుకాణములేవు మిగిలిన దుకాణము లన్నియును మూసివేయబడి యున్నవి. బయటయూ క్లబ్బండిచిల్ల కూరగాయల సమ్మెడి శ్రీమంతుడ సంగతి సందర్భములను తెలుపగానే దుకాణములను కట్టివేసిరి. అనంత భవనము, డిల్లీ ఆనందభవనము, బ్రయిడ్స్ రెస్టారెంట్లు మొదలగు ఉపాహారగృహము లన్నియు మూసివేయబడినవి. వాలటాక్స్ రోడ్డునందు చిల్లర దుకాణములు మొదలగు కొన్ని తెరచియున్నవి ప్రచారకుల ప్రార్థనలనుబట్టి అవియు మూసివేయబడినవి. వాలటాక్స్ రోడ్డునుండా కొత్తాబజారు వెళ్ళిమాడగా అక్కడను దుకాణములన్నియు సంతృప్తిగా మూసివేయబడి యున్నవి. అక్కడనుండి చెంగంబజారు, పరశ్చేరి బజార్లకు పోగా చెంగంబజారు కొద్దిగా మూసియున్నది. పంచేలో వెద్దదుకాణములు మూసివేయబడియున్నను మార్కెట్టు బయటను చిన్న దుకాణములు తెరచబడి యుండెను. ఈ దుకాణములు తెరచి యుండుటకును అచ్చటి ప్రజలందు కొంచెము విడిదీనము కలిగినది. ప్రచారకులు మార్కెట్టు యజమానిని, దుకాణములన్నిటిని మూయుచుటకు ప్రార్థించిరి. యజమానుడు మహమ్మద్ మీదు, ఆయన వీరి ప్రార్థనలను మన్నించియుండలేదు. జనలలో కొలావాలము కొంచెము కలిగినది. కాని వారు ప్రచారకుల ప్రార్థనలను విని కాలి నదిరి.

ఇతలో బయటనున్న దుకాణములందొ కొలావాలము బయలుదేరిరి. అన్నిచోట్లను ప్రభుత్వముగానున్న పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్లు సిపాయిలు వచ్చిరి. అంతటను ప్రచారకులు వెళ్లి దుకాణములు మూయుట నిర్బంధము కాదనియును ఇష్టమున్న వారు మాత్రమే చేయవచ్చుననియు చెప్పిరి. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనులలో ఉద్దేశము గలిగినదిగాన ఆ స్థలమునుండి వెడలిపోవలయునని ప్రచారకులను గోరి. రంగయ్యనాయుడు గారు తాము అల్లరిని దౌర్జన్యమును బోధించలేదనియు శాంతముగా హారతాళమును బోధించుచున్నామనియు చెప్పిరి. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు శాంతికి భంగము కలుగుటలు నాక నూచనము గలవుగాన మీరు వెంటనే వెడలిపోవలయునని పిలుస్తున్నామని తిరిగి 1 గంట తరువాత చిల్లర దుకాణములు చేయవచ్చుననియు చెప్పెను. ప్రజలకు శాంతియుతో మెలంగవలెనని బోధించుచు ప్రచారకులు వెడలిపోయిరి. కందలకొడి ప్రజలు సరి గాంధీ జయభ్యూషణలతో ప్రచారకులను పిట్టెల్లికి అక్కడనుండి చున్నడికి పోయిరి. మన్నడికోటా ప్రచారకులను మూచివోడనే తెరచియున్న చిల్లర దుకాణములు సమంతము మూయబడినవి. మన్నడినుండి రాయపురము మార్కెట్టుకుపోయిరి. త్రోవలానున్న తెరచియున్న చిల్లర దుకాణములు సమంతము ప్రచారకుల ప్రార్థనలపై మూయబడినవి. రాయపురము మార్కెట్టు పూర్తిగా మూయబడినది. రాయపురమునుండి చాకలిపేట మార్కెట్టుకుపోగా అచ్చటను దుకాణములు మూయబడియుండెను. ప్రచారము బాత్తుగా చేయనట్టి ప్రాంతములందు మాత్రము కొన్ని దుకాణములు తెరచియున్నను మొత్తమున ఈ ప్రాంతములందలి దుకాణము లన్నియు మూయబడి హారతాళము జయప్రథముగా జరిగినదని చెప్పవచ్చును.

అప్పటికి 12 గంటలైనందున ప్రచారకులు సంచారమును విరమించి స్వస్థలముల కేగిరి. వెద్ద దుకాణములమాటకేమి గాని చిల్లర దుకాణముల ప్రచారకులమాటలను వినిగానే తమ తమ దుకాణములను కట్టివేటిది క్లాఫునీయము.

మొదటి వేదిక

నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంటలకు తిరువల్లి క్లబ్బి సమావేశిర భాగమున, రెండు సభాపేదీక లేర్పాటు చేయబడెను. ముఖ్యవేదికయందు శ్రీమంతు ఎన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభకు హాజరైనవారిలో మాలనా యాదవరావు, టి. రంగాచారి, ఎల్. వి. గోవిందరావున అయ్యరు, డాక్టరు ఎ. విజయరావులు, పండిత శ్రీమంతు రమాను, మహమ్మదు షాఫీ, ఎన్. సత్యనారాయణ, వి. చక్రవర్తి ఎ రంగస్వామి అయ్యంగారు. అబ్దుల హమీదుఖాన్, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలైనవారు, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగార్లును మరిగొందరు ప్రభుత్వము నుండిరి.

అధ్యక్షుడు

బ్రిటిషు మంత్రిగృహ కెన్యానుగూర్చి చేసిన నిర్ణయము మిక్కిలి యగమానకరముగ నున్నను, దేశములోని పక్షములవారెల్లరును, ఇతర విషయములం దేవిధముగ నున్నను, ఈవిషయమై యెండు, ఏకీభవించినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను. దీని నొక యనకాముగ మాత్రమే తలంపక, అదేను ఏకీభవించి కృషి సలుపుట తమ ధ్యేయని యెరుగవలయును. కెన్యా నిర్ణయమునకు అక్షయములను కప్పించుటకు ఒకే సాధనము గలదు. సత్య సంతృప్తి స్వరూపమునకై అందోళన సలుపుటయే తగినోపాయము. గా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కెన్యాభారతీయుల విషయమై భారతదేశమునందును, యూరోపునందును ఎటుల క్రద్ధపుచ్చుకొనినదియు మీరెరుగుదురు. కెన్యాలోని భారతీయులకు ఇతర జాతులతోపాటు సమానప్రతిష్ఠ గావలెనని ఆయన పాటుపడెను. ఈమధ్య 50 అలిఇమాముగారు శాస్త్రిగారు గౌరవార్థ మొసంగిన విషయందు, తమ రాజబారము అవశముమొందెనని శాస్త్రిగారు స్పష్టముగ నంగీరించిరి. శాస్త్రిగారు తమ శాఖిప్రాముఖములను కప్పిపుచ్చుకొనక, స్పష్టముగ వెల్లడిచేసిరి. ఆయన బ్రిటిషు సామాజ్యకర్తల దృక్పథమునందలి తన కార్యరీత్యానక సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసగి, ఇతరులను అట్లే యొసగవలెననియు, భారతప్రభుత్వము నందలి ముగ్గురు భారతీయులను తమ పదవులకు రాజీనామా నీయవలెననియు, కొరినాడు, తన దేశీయులకు గలిగిన పరాభవమున కనుకూల దెలుపుటకు మర్యాద గౌరవముల భారతీయుడు ఎవరను ఈ పాటి చేయుటకు జంకడు. శాస్త్రిగారు తమగురువు గోఖలేగారివలెనే ప్రారంభము నుండియు ప్రభుత్వమునకు నవాకార మొనగుటకు ఎంతయో ప్రయత్నించిరి. ఆ నవాకారము స్వల్పభూమిని ఆయన అపేక్షించలేదు. స్వల్పభూమియన కిదివరకే గలిగినది. భవదేశీయులకు లాభము కలుగునని ఆయన తలంచెను. తుదకు ఆ నవాకార ఫలితమేమి? సంపూర్ణావజయము గలిగెనని ఆయన యె అంగీరించుచున్నాడు. బ్రిటిషు సామాజ్యమునందు మిగిలిన మునుకు తావులేనని యిరుదుములమున స్పష్టమైనది. నేను చంపరమును మిగిలినవాడుగ నుండినారమే, ఇంగ్లెండు, గా.ధిమహాత్ముని మించిన మిగిలినాది మరెవ్వరుండజోరు, క్షిప్రాశ్రీకాన్య వహారములందును, గత కర్మము యధ్యయమున ఆయన తనపాటులకు నం ను బ్రిటిషుసామాజ్య గొంతును పెట్టించియుటకు వినియోగించెను. బ్రిటిషుప్రభుత్వమున కామున ఆభూర్వులకు నేవలేనెను. ప్రభుత్వమునా రాయన గావించిన నేమను ముతిగిరి. సభ్యముల నుడ నొసంగిరి అవియే నిరర్థకములు. అసామ్యదాదాదుల తన విచారణలలను, మేజిస్ట్రేటులలో ఆయన నిశ్చిత సంకల్పము తెలిపెను తాను మిగిలినాదిగ నుండియు, ప్రభుత్వమునా ప్రార్థనలకు, తనదేశీయులను ఆన హోదాద్యమును నలంబించుటకు నలహాదోగ నలనల వచ్చెననియు అతను మెల్ల విచారించెను. గత పక్షమైను సంవత్సరములలోను రాజకీయ విషయములందు పాల్గొనిన భారతీయుల కెల్లరును కరిగితులెట్లుమారినవియు తెలుపవలెను. నేను గోఖలేపక్షాభిప్రాయమునకు జేరినవాడను. కాని మిగిలినవాడమునందు లాభములేనని చివరకు కనగొంటిని. మిదేశీయులకుమీరు స్వాతంత్ర్యమునగోరుదురు. మీరు అర్హిగౌరవ ముండలెనని మీరు కోరుదురు. నా ఎడమ

చేతను కూర్చొనియున్న నామిత్రుడు యాదవరావు హస్తేనుగానీ చాలకాలము మిగిలినాదిగ నుండిరి. ఆయన రాజకీయవిషయములందు కర్మంత శ్రద్ధపుచ్చుకొనువాడు. ఆయనకు గాంధీమహాత్మునియందు బెంక గాధానరాముని, నిర్వాసము, గలవో, చెటసాల నిడుదలయై వచ్చిన పిచ్చుకు ఆయన యొసంగిన మువ్వకముమే తెలుపును. శాస్త్రిగారి విషయమే యాలోచితము. ఆయనకు భయమునకు జేరిన వాడు. ఆయన అభిప్రాయములను ఆ పక్షమువారు ఆనతింతురను నమ్మకము నాకుగలదు. తానుమామిదమార్గమునుండి మరలక స్థిరముగ నుండునని నేను తలంచెదను. ఆయన ప్రభుత్వపుచర్య మిక్కిలి క్లాఫునీయమైంది. ఆతను పురిగొట్టవలెనని. త్వరలోనే అందరమును కాల్గెనులలోచేరి చేతులగలపు సమయము విరకాలములోను ప్రాప్తమగునని నాకాక గలుగుచున్నది.

ప్రతిపక్షము

నాకుడిచేతను నామిత్రుడు డిల్లీ శాసనసభ సభ్యుడు టి. రంగాచారిగారు కూర్చొనియున్నారు. ఆయన వానునాటి అట్టిఅభిప్రాయము గలుగక ప్రార్థనమే కాననకభయందు ప్రతిపక్ష భవము గల్పించినాడు. గత రెండుమాసమునుండి ఆయనను నిరం తరముగ ప్రతిపక్ష భవములించుచున్నాడు. స్వంతతాభిప్రాయము తెల్పునను శాస్త్రిగారును స్వరాజ్యోద్యమమునందు పాల్గొనచుండ, అత్యగౌరవముగల ఏ భారతీయుడు ఆయనదృష్టమునకు సాయపడడు? కెన్యానిర్ణయములకుంటి మరిగొన్ని యనకాములు మనకు గలుగవలెనని నాయోజయము. కెన్యా సమస్య అందరకును ఒకటియేయని చెప్పచు సాధనములందు మరల భిన్నము గ నుండరాదు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి వంటివారు కొందరు బ్రిటిషు సామాజ్యకర్తల ప్రభుత్వ బహిష్కారమును బోధించుచున్నారు. నర్. శివస్వామి అయ్యర్, నర్. కూర్మాచెడింటి వారు మరిగొందరు బహిష్కారము తగదనియునుచున్నారు. అందరు ఆలోచించుకొని ఏ శాఖిప్రాముఖమునకు వత్తునని నేను తలంచుచున్నాను. సామాజ్యమునందు సమానగౌరవము నొసగుట కిదియే దృఢదీక్ష. జాతి సామ్యమునకును ఇదియేక దీక్ష. సమానగౌరవమును జాతిసామ్యమును సామాజ్యమునందు లేనని కెన్యానిర్ణయములందు విడిదీయెనది. శివభూములందు భారతీయులకును పెట్టరాదు. నియోజక వర్గమునాడ జాతులనుసరించి ఏర్పాటు చేయబడింది. సమాధి తిత్త భారతీయుల కూడవండునటుల గొప్ప ప్రయత్నములు చేయబడెను. కెన్యా స్వదేశీయులకు బాధ్యతాయంతరంగిపాలనము నొసగవందున మీరు ముగిసితముగ నుండునని భారతీయులకు బుజ్జిగింది. దీనివలన భారతీయులకు గలిగిన లాభమేమి? అందుకు తమక క్రియించిన మునుందు కేంద్రీకరించవలె నని నేను కోరుచున్నాను. శాస్త్రిగారు దృఢపక్షులు అందోళనను సాగింపవలెను. ఆవిధముగ జేసినగాని ఈ సమస్య సత్వరముగ పరిష్కారము గాదు. మన మీ కెన్యాసమస్యను సాధింప గలిగితిమేని స్వరాజ్యమును పొందినట్లే యీ తలంపవచ్చును.

స్వదేశీయులలోని స్థితి

నాయభిప్రాయ మేమన స్వదేశీయులకు సాత్వతంత్ర్యము పొందజాలనివారు బయటనుండు తమదేశీయుల స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడుట దుర్లభము. ఈ దేశమునందు నేను యూరోపీయ నులతోనుమానమగు స్థితిలోనున్నట్లు నేననుకొనను. ఈ గాంధీయు దృఢములన తమకు ఆత్మస్వరాజ్యములభించెనని కొందరుచునో నిశ్చయమునో నుండవచ్చును కాని నాకుమాత్ర మట్టిస్వాతంత్ర్యము కలుగలేదు. మన మీదేశీయులలో స్వాతంత్ర్యము లేకయుండ కెన్యాలో స్వాతంత్ర్యము గలిగి యుండు తెలుపి కనుక బ్రిటిషు సామాజ్యమును గూర్చి యాలోచించు కొనుచుండుట యోగ్యమేగా యని నేను తలంచుచున్నాను. మనకోర్కెలను మనము స్పష్టీకరింపవలెను. సంపూర్ణముగ స్వరాజ్యమును తమకును పొందుటకు కృతనిశ్చయములై యుండవలెను. దేశమునందు ఇన్ని పక్షముల కనకాళములేదు. అవకరములు లేదు. తెను పక్షములకు మాత్రమే అవకాళము గలదు. ప్రభుత్వోద్యోగిల యొక్కయు ప్రభుత్వావరణకునెట్లుగొనియుండు పాఠములకును పక్షము ముదటికి. స్వరాజ్యోద్యమమున బనిచేయువారికి కడవపక్షము. ఈమధ్య లాకాలేబో నీ, నీ. కామస్వామి అయ్యరుగారు "సమాధాన సూత్రములు" గూర్చి చివరకునించుచు, సారాయి విషయ నిశ్చయము అత్యవసరమై, తొగదలచినవానికి స్వాతంత్ర్య ముండలెననియు చెప్పిరి. (స్ట్రెస్, స్ట్రెస్) అగ నా సనాధితత్వము వహించిన ప్రధానస్వామ్యమూర్తి ఆ భావమును వెంటనే ఖండించినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను. కెన్యా నిర్ణయము ప్రతిపక్షాభిప్రాయమునైనను ఇట్టిమాటలు అత్యవసరమేనని తలంచుచున్నాను.

ప్రారంభమున రామదాసు కంటుటగారు ఇట్లుపన్నుని
:—కన్యాలో భారతీయులు చిరకాలమునుండి యున్నార
ట్టి ప్రదేశములను తెల్లవారిని మనస్వ ప్రదేశములను నల్లవారి
నియు మగవాచేసినారు, కన్యానిల్లయును భారతీయులకు అను
లక్షగా నుండునట్లు చేయవలె నని గంపెడాతలో ఇంగ్లాండు
ర పోయిన శ్రీనివాసకాశ్రిగారి ప్రయత్నములు ఫలించలేదు.
ను రాయబారము వ్యర్థమై చని వారే కనుగొనరి. ఇదివరలో
త్యాచనామతోనుండిన మిరచారులు పరిశ్రమ సామ్రాజ్య
వలన ప్రయోజనముకలుగలేదని ఈపాటికి చక్కగా తెలిసికొన
గివారు. ఇట్టిస్థిలో బ్రిటిషుసామ్రాజ్యము లొంగదీయు
ను తగినసాధనములను నిర్ణయించుటని యిందును, ముఖ్యముగ
నివేళరాజ్యవాసులకు ముదేశములో పెట్టినవరుల నొసంగ
దు. ఇదివరకే ముదేశమందున్నవారి నిర్బంధముల గల్పించవలె
వలనరాజ్యములపట్ల మనము ప్రతీకారము చూపినగాని మన
వరము నిలువదు. అందరును ఈవిషయమై యేకీభవించి తగిన
వనలందింపవలెను.

ఒక బహిరంగ సభ

చెన్నపురి ఆంధ్రమండల కాంగ్రెసు సంఘము

శ్రీయుతులు యామాలు హుస్సేను సేటు డేమానంద రహతుగార్లకు స్వాగతము

సాందర్యమహాలులో 29 వ తేది సాయంత్రము 5 క్లక్కు జరుగును

చెన్నపురిమండల కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఆదరణకి ద, శారసాలనుండి కొద్దిదినములక్రింద విడుదలై వచ్చియున్న మాలానాయకాబు మాఫా సేటు పండిత డేమానంద రాహత్ గార్లను సన్మానించుటకు ఈనెల (ఆగష్టు) 29 వ తేది బుధవారము సాయంత్రము 5-30 ఘంటలకు గోవిందప్పనాయక్ వీధిలో సాందర్యమహాలునందు బహిరంగ సభ జరుగును. దేశభక్తులకారవించుటకు అందరూ విచ్చేయ బ్రాధతులు- గద్దె రంగయ్యనాయుడు-కార్యదర్శి.

"పాము చావదు - బడితె విరగదు"

కెన్యానిర్ణయము గూర్చిన వివరములు
యా డే ప క స భ

సామ్రాజ్య సమావేశ బహిష్కార విషయము
పర్ సమ్రాగారికే వదలవలెనని శాస్త్రీగారు
పల్కుట

బీసెంటుమగారి ప్రతిఘటన బ్రాంతి

శనివారము సాయంత్రము బొంబాయి రాజధాని సభాభవనము నందు కెన్యానిర్ణయమును విచారించి తగిన శ్రద్ధక్రియను సూచి చుటకై వివిధ రాజకీయసంఘములవారి ప్రారంభ సమావేశము 20 గంట. కాస్త్రీ, పురషోత్తము వాన్ కాహార్ దాన్, జయకర్ నటరాజన్, జిన్నా, యూనూదాన్ మొతా, యూనూదాన్ ద్వారకదాన్, డాక్టర్ బిసెంట్ ప్రభృతులు కన్పిరి.

కెన్యానిర్ణయమును పుర్వ యాజ్ఞాపకములను విధమున గూర్చి ఆ సభనూచుట కావించబడెను. కాస్త్రీగారు భారతీయుల మతాను సారముగ కెన్యానిర్ణయము నాక్షేపించి ఉధయ పక్షములకు సమాధానము కుదుటం ఆసంభవమనియు తీవ్రచర్య నవలంబించి వలెననియు పలికిరి. పురషోత్తము వాన్ కాహార్ దాన్ గారు బిటి షు సామ్రాజ్య ప్రచర్య నమును బహిష్కరింపవలెననియు తిరిగి కాసనపక్షము వారు లోపుగా ప్రచర్యనము కొంత కొంతకై చెబుటచేసి మొత్తము ఖర్చు చేయబడుననియు వచ్చే ఎన్నికలలో దీనికొక ప్రధాన విషయముగ ప్రసించి నిరంజన వర్ణముల యాజ్ఞాపకమును గొనవలెననియు పలికిరి. 20 తేదీబహదర్ సమ్రాగారు సామ్రాజ్య సమావేశమును బహిష్కరించు విషయమున కాస్త్రీ నటరాజన్ ప్రభృతులు 20 సమ్రాగారు సమావేశమును బహిష్కరింపవలెనని కోరవలెనని సూచించిరి. డాక్టర్ బీసెంటుమగారు ఆ మెయిన్ చరులును సమ్రాగారు సమావేశమునకేగి కెన్యానిర్ణయమును పుర్వమునకు దెచ్చుటకు ప్రయత్నించవలెననియు 1921 వ సంపు ఇ.మీయల్ కాంగ్రెసు తీర్మానమునకే నిర్ణయము వ్యతిరేకమని తెల్పవలెననియు, అట్లుపాడవలెనని ఆక్షేపణచేసి బహిష్కారముగావించవలెనని. కొందఱు చెప్పటకును చాలరైరి.

జిన్నాగారు రెండు నూచుల నాక్షేపించును ప్రభుత్వనిరంజన తుదకుట డాక్టర్ సమ్రాగారిని రాజీనామా నిచ్చిరమ్మనుట వలన నాతని ప్రజానతినిగి నగ్గిరించుటకునియు అది తప్పనియు, సమావేశము చివరభాగమునలేచిరమ్మనుట సరికాదనియు, మీజుప్రభువులనువలెతో మాట్లాడవలెనని సమ్రాగారికి స్వాగత్యర్థము మీయలులేదనియు, కార్యక్రమములో లేనివిషయమును చర్చకు గొనవచ్చుటకు అధ్యక్షుడు డిగ్గిరించక పోవచ్చుననియు పలికిరిగాని గత్యంతరము సూచించలేకపోయిరి. మరొకరు శక్తియులు సమ్రాగారిని తిరిగిమన్ని కొంతవలన వారి అధికారపదముకేమి యుధ్ధగము కలుగదని కాస్త్రీగారు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక నిర్ణయములను రాజీనామానిచ్చుని ఒక చెంపకొలనువారు ప్రభుత్వ నియమితచర్య డిగు సమ్రాగారిని తిరిగిరమ్మనిరుటయు క్రమే యనియు, లోపములు 20గినియెడల సమావేశము చివరభాగము నందైనను లేది రాజ్యముననియు, రెండుమార్గములు మంచికే యనియు, సమ్రాగారు రెండుమార్గములలో నేదో యొకదాని నవల వి.పగ్గోవలెననియు పలికిరి ఇంపీరియల్ సమావేశమున కెన్యానిర్ణయము గొనవచ్చుటకు నిజమైనయెడల తప్ప రాజీ

నామా నిజమగదని బీసెంటుమగారు పలికిరి. భారతీయ రాయ బారపు అధ్యక్షులకు కేకాయుగారు సమావేశమును నాని ప్రచర్య నమును గాని బహిష్కరించుట వలన లాభము లేదనియు, అంతకన్న తీవ్రమనిచర్య జరుపవలెననియు పలికిరి. సమావేశము సమయము నిర్ధారణ కానందున సభ చాలించబడెను.

సర్ శంకరునాయరుగారి కేసు

సాక్షుల విచారణ ఉత్తరువు

20 శంకరునాయరుగారి కేసులో ఓడ్యారుగారు తెచ్చిన కేసులో కమిషనరులద్వారా సాక్షులను విచారణ చేయుటకు కుట్రలు మోకొట్ట ప్రధాన న్యాయమూర్తికి ఉత్తరువునిచ్చిన దని తెలిసినది. ప్రధాన న్యాయమూర్తి యిచ్చుడు కాపీయలో నున్నాడు. సెలవులు ముగియవలెనను అతడు లాహోరుకు, అతడు రాగానే కమిషనరులను నిశ్చయించును. పిమ్మట విచారణ జరుగను. సెప్టెంబరు కలెక్షరు శంకరు నాయరుగారు లాహోరు వెళ్లెను. ఈ సాక్షుల కరీతుముగియగానే కేసు పంచాణ ప్రాంధము కను.

రబ్బరుపర్తిశ్రమకు రక్షణను గోరుట

బొంబాయి, ఆగష్టు 5:—భారతదేశమునందు రబ్బరును దయకు జేయునట్టి ఒక్క టేకరేషన్యును పయనిరబ్బరు అందు ఇంపీర్మీ యు కలెక్షన్ (బొంబాయి) నాయకుల పర్తిశ్రమకు రక్షణము గావలెననియు, టారిఫ్ బోర్డువారు ఉన్న కరీశ్రమను గురించిన విచారణను ముగించుటకై ఈ విషయమును విచారించవలెననియు టారిఫ్ బోర్డువారిని గోర్రి. ఈ పర్తిశ్రమకు రక్షణము పోసవలెనని నిర్దేశించు ఘటనయను, పారిశ్రామిక సంఘమువారుగూడ ప్రత్యేకముగ దెలిపిరి ఈ పంపెనెవారు దెలిపిరి. (ఆ. (పె))

నోటీసు

తెలిదేవర జానకిరావు సా. హుర్నాపురం. ప్రస్తుతం కాకి నాడ, తెలియజేయున జేమ గా,
ది 23-12-1915 నుండి లేదని పాలెపు వెంటకు వచ్చు రాయుడుగారు సా. కాకినాడకు కొట రాయచర్లపురం తాలూకా హుర్నాపురం గ్రామ కాపురస్తు రాయయ్య నాకు సన్నిహిత వారసున్నా అయిన తెలిదేవర కాపురమ్మ, హుర్నాపురం గ్రామం తాలూకా యాశాం భూములు ఆస్వాధీపు తనభాగ యిచ్చుకు 2500/- యిరవది అయ్యదమడులు యాపాయిలు బదులు పుచ్చుకొని క్షతం రిజిస్టరు చేయించి యిచ్చి యింతకరకు బదులు తీర్చియిండలేదు. ది 5-5-1916 నుండి లేదని, కిర్లి శేఖరులు పాలెపు వెంటకువచ్చు రాయుడుగారు, రిజిస్టరు బిల్లు రిట్యా వదలు క్షతం కాకి నేడు వరూలు చేసికొనుటకు హుర్నాపుర నాడ గలగజీసే యెన్నాడు. హుర్నాపురం గ్రామం వెళ్లినప్పుడు సరకు ప్తమున్నా బదులు enclosures న్న యింకా మరొన్ని ప్రోనోట్టున్నా పోయినవి. ఆకాపుట్ట దొరికినవారు యారిచున సంతకం జేసినవారికి ది 31-8-1923 వ తేది తావున తీసికొని రచ్చి యిచ్చియెడల రు 80/- ఏబది రూపాయలు బహుమతిగా ఇచ్చుటకుని యిండుయాలముగా ప్రచుర పరచుచున్నాను.

తెలిదేవర జానకిరావు.

కాకినాడ, 18-8-1923.

మొదటి తీర్మానమును సి. గోపాల మీసన్ గారు ఉప పాదించిరి:— వాస్తవిక గామా భారతదేశమునకు వచ్చి నకాలమున యూరోపియనులకు యీ డే శక్తి తియే తెలియకుండెను. అట్టి సందర్భములో అన్ని విధములవారికి సహాయము చేసినది భారతీయులే. కెన్యానుందు భారతీయులు మొదట సోదర్యముల సేర్పించియు ఇక్కడు తెల్లవారిపక్షకుబడివలన వెదలగొట్టబడుచున్నారు. భారతీయులు యూరోపియనులకు చేసిన సహాయము ప్రశంసనీ వచ్చినది కాదు. కాస్త్రీగారి రాయ భారమును భరింపలేదు. దేశములోని అన్ని పక్షములవారును కలిసి ఆలోచించుకొనవలసి యున్నది అని మీసన్ గారు చెప్పిరి.
మహమ్మద్ ఖరీడుద్దీన్ గారు తీర్మానమును ఆమోది చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—భారతీయులకును బాతీయ గౌరవము పోయి మమును కలవు. విను యూరోపి యులు, ఆర్యవాసులను సురక్షింపవలె అవమానించుచున్నారు. మనకు పోతుప్రతాపములు గలవని వారికి ప్రకటించజేయువలెనన్న మనకుండి శస్త్రాస్త్రములను గూడ తీసివేదివారు. వానితో యద్ధముచేసిది యవకాళము వలనలేదు. విను మనకు ధర్మబలమున్నయెడల శత్రువులను మనము ఎదుర్కొనుటకు సిలుడుదు. మన ప్రార్థనను బిటిషు ప్రభుత్వము చెదిరెట్టుకున్నను ధర్మస్వరూపుడగు భగవాను డిగ్గిరించునని నమ్మకముగలం. మనమును గా.ధి కహ త్యురీకే నిర్ణయించబడిన మార్గము నవలంబించి స్వరాజ్యము సంపాదించు యెత్నింపవలయును.

బ్రహ్మపురవాస్తవ్యులకు జె. వి. నారాయణ గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను.

రెండవ తీర్మానమును ఆమోదించుచు కాకినాడు సాగే శ్వరరావు పంతులుగారు ఇట్లు పర్యవేక్షించిరి.

ఇక్కడు మనము విచారించవలసినది కెన్యానిర్ణయము ను, అది స్వల్పసమర్థకాను. దీనియందు తెల్ల నల్ల బానులను సురక్షితమున ఇబిడి మాన్చిది. నలసరాజ్యములందు భారతీయులు కూలీలవలె పనిచేసి ఆరాజ్యములను తెల్లవారికి భోగ్యవంతముగ జేసిరి. అజినేసిన వెంటనే తెల్లవారు నల్లవారిని వెదలగొట్టుచున్నారు. ఈనీతి కేవలము కెన్యానిర్ణయదేగాక నలసరాజ్యములందు దుంట్లను కనుపట్టుచున్నది. కెన్యానుండి భారతీయులను వెదలగొట్టెను, అచ్చటి యిరువదియైదు లక్షల స్వదేశీ వాసులైనను, తెల్లవారు ఆభివృద్ధికి దెచ్చెద రనుట కలదనివార్త. మన స్వదేశీమునందే మనము తెల్లవారికి లొంగియుంపవలసినిగిలో నున్నాము. తలయెత్తికొని తిరుగుట సిలుడెదగన్నది. మనము ఎంతకాలము తెల్లవారికి విసమధేయులమై యుండుమో అంతకాలమును మనము ప్రభుభక్తులము ఏనాడు మన శక్తికీర్తనమును తెల్లడించుటకు ప్రయత్నించుమో అనాడు మన ము రాజప్రోమముగ పగలగొన బడుదుము ఈ దుష్ప్రస్థితి యందుండు బాతి అత్యగౌరవమును కలిగి ఆభివృద్ధి పొందుచున్న రము. నేడుచేసిన మారతాశమువలన ప్రజలకుంల అత్యగౌరవము విశదమవుచున్నది. మారతాశమున గా, ప్రస్తుతం నిర్విన ఈశ్వరా రాధాను అందు ధర్మముగలదు. ధర్మము ఎప్పుడును విజయము పొందును. మనము మనస్వయులకై పాటుపడుచుంటిమి. కొని జ్యేష్ఠ భావముతో నుండుటలేదు. సామ్రాజ్య మన గా సమానస్వర్వములుగల రాజ్యముల సంయోగముగాని, బలముగలవారు దుర్బలులై అధికారమును చెల్లించుటకాదు. సామ్రాజ్యము ధర్మపాతములవలన నే నిలువబడగలదు. బిటిషు ప్రభుత్వమునకు మన మీ ధర్మమును మారతాశము మూలక న వ్యక్తము చేయుచున్నాము. ప్రభుభక్తిని ఎవరుగాని పశువుల ఆధారమున కల్పింపవలదు. భరతభూమిని బిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ముటునుని చెప్పేదివారు భారతీయులకు సామ్రాజ్యమునందు గొంపమైన స్థానము ఒకగ వలెను. మన సోదరులు కెన్యానుందును వలసరాజ్యముల యందును నీచముగ చూడబడుచున్నారు. అట్టిస్థితిలో మనము మనశక్తి సంకీర్ణము జనియోగించి తగిన సహాయము చేయియెడల మనకు లోకము నందెచ్చుటకు పరువుకలిగియు కలుగవు. అట్టిసహాయమును చేయుటకు కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన విధానమును ఆచరణలో తెచ్చి వలెను- మున్నది మూడు కొట్ల ప్రజలలో నూటికి ఒదిమింది కై నను సంయోగము కలిగి అసహాయోద్యమము జల్పించినప్పుడు మన సంకల్పము అన్నియు నిరాశించుముగ సఫలము కాగలవు. అందువలన గా.ధి మహాత్మునిచే నిర్ణయించబడిన మార్గమున మనము ప్రయత్నించి సఫలము చేసికొనవలెను.

చెక్కెరయ్య శెట్టిగారు గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారును ఆమోదించిన పిమ్మట తీర్మానము యొకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడెను. సభ అంతటితో ముగిసెను.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సంవత్సరం ఆగస్టు 28-వ తేదీ

మంగళవారము

కెనియా సమస్య : అసహాయోద్యమము

కెనియా సమస్య నేర్పు గుణపాఠ మేది? అసహాయోద్యమమును వట్టుదలతో, దృఢసంకల్పముతో నడుపవలయు ననియే మితవాదు లింత ఎరకును సామ్రాజ్య మననను, సామ్రాజ్యపౌరత్వ మననను గిర్వపడుచుండిరి. ఆధినివేశ రాజ్యముల లోని తెల్ల వారెంతకుర్చార్లు లయినను, ఇంగ్లండు ప్రజలను బ్రటిష్ ప్రభుత్వమును తమ పక్షము బూతు ననియు, ఇండియా ప్రభుత్వము సందిగ్ధ సమయమున తమ పక్షమును వహించి పోరాడుననియు, వీరు భావించుచుండిరి. పంజాబు సమస్య జాతీయ వాదాలకు నేర్పిన పాఠమును వీరు నేర్వకుండిరి. దైవభుటనమో యనునటుల, కెనియా సమస్య భారతీయులలో నన్నికక్షములవారిని నేకవేదికకు దెచ్చుటకు తోడ్పడెను. కాలనీల తెల్ల వారు మంచి వారు గా నుకొనినను, బ్రటిష్ ప్రభుత్వ పరిపాలనము క్రింద క్రాంతకాలనీగ కరిపాలించబడుచున్న కెనియాలో భారతీయుల కన్యాయ మేల గలుగజలెను? మంచివో, చెడ్డవో, వ్రడ్డు, వికటరుటను గార్ల రిపోర్టు సూచనల నయినను కొనసాగించుటకు, బ్రటిష్ ప్రభుత్వమువారికి వెనుదీయవలయును? వ్రడ్డు వికటరుటను గార్ల రిపోర్టునందలి రాజీ సూచనల నంగీకరించుటకు సయితము, శ్రీనివాస శాస్త్రి ప్రభృతు లొప్పుకొనిరి. అందునకును పాల్పడి, కెనియా తెల్ల వారిని కోర్కెలను, బ్రటిష్ వాంఛలు సంతృప్తి ముగ సఫలపరిచిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారియినను, కెనియా నిర్ణయమును వట్టుదలతో నెదిరించెదరని, ఎల్లరు భావించుచుండ, వారు దాని నంగీకరించుటకు పాల్పడిరి. ఇంతటితో మితవాదుల భ్రమ పూర్తిగ దొలగినది. తమ రాజకీయ భారము సంతృప్తి విఫలత జెందెనని, శాస్త్రి గారును, ద్వారక దాసు గారును ఒప్పుకొనిరి. శాస్త్రి గారు తైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికలో ప్రచురించిన యదంతమును, ఇంగ్లండులో నిచ్చిన ప్రసంగ మును గాంచిన, వారికి భ్రమ పూర్తిగ దొలగె నని తెలియగలదు.

పీఠభూమి లలో భారతీయులు కాలిడుటకు వీలు కేదని నిర్ణయించి, వారి నివాసపు హక్కును బ్రటిష్ అధికారులు పూర్తిగ దొలగించిరి. క్రింద నెక్కడనో భారతీయులు నివసించవచ్చు నని చెప్పినను, ఆ భూములు మన్య ప్రదేశములు, జలమయములు. తెల్ల వారితో బాటు ఎన్నిక హక్కులను భారతీయులకు లేకుండ జేసి, శాసనసభలలో వారి ఆర్థ ప్రాతినిధ్యము లేకుండ జేసిరి. దుష్టముగు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ప్రవేశపెట్టి, యూరపి యనుల ప్రాబల్యము నింకను బలపరచిరి. భారతీయులు కెనియాలోనికి స్వేచ్ఛగ రాకుండ నడ్డు గలిగించిరి. ఆస్తికములను భారతీయుల పోటీనుండి దీర్చివేయు యనునది వట్టి బూటక మని శాస్త్రి గారు తేటకథలు గలిగిరి. భూముల నన్నిటిని ఆక్రమణవాసులనుండి బలవంతముగ లాగివైచిన

వారు తెల్ల వారు. తెల్ల వారి పోటీనుండి ఆక్రమణవాసులను తప్పించుట, ప్రభుత్వమువారి ధర్మమై యుండెను. అందుకు మార్గగ, భారతీయులు చేసి కొనెడి స్వేచ్ఛవృత్తుల పోటీనుండి, వారిని దీర్చివేయుట ప్రయోజనము లేని పని. కెనియా తెల్ల వారి పంతము నెగుటకు, కశుబలమును ప్రదర్శించెద మని వారు భయపెట్టుటయే కారణ మని, శాస్త్రి గారు స్పష్టపరచిరి. భారతీయుల కొక వేళ పక్షాన త్వ మొసగినను, దానిని అమలులో పెట్టుటకు వైస్రాయల ముపయోగించబడునెడల, కేంద్రపై నికుల తమపై పోరాడ రని తెల్ల వారు కలుకుచుండిరట. అత్యంత నిదర్శనమును వారు చాటుచుండిరట. కశుబలమును ఉపయోగించెన మనుషురి ఇచ్చున నెటవేట్టుటయు, శాంతిప్రియు లగు భారతీయుల న్యాయ మగు కోర్కెలకు నున్న జట్టుటయు బట్టి, బ్రటిష్ మంత్రుల దృష్టి పథమును గ్రహించవచ్చును. కెనియా తెల్ల వారిని గాని, ఇతర కాలనీల వారినిగాని నిందింప బనిలేదు. హిందూ దేశీయుల సంతకణ బాధ్యతను వహించిన బ్రటిష్ ప్రభుత్వమే వర్ణ విద్వేషమును గనుకలచుచుండ, ఇతరు లెటుల యాచరింతురు? సామ్రాజ్య సంబంధము వలన, గలిగెడి భారము లన్నియు హిందూ దేశ మనుభవించవలసి యున్నను, లాభములు సౌకర్యములు మాత్ర మీ దేశమునకు లభించుకొన్నవి. నిన్నటి బిది సభలో అధ్యక్షు లగు శ్రీనివాసయ్యంగారు దెలిపినటుల, ప్రస్తుతస్థితిని బట్టి సామ్రాజ్య స్థ స్వరాజ్య మను నాదర్శమును మార్చుకొనవలసిన యవసరము గనుకట్టుచున్నది.

భారతీయులకు సామ్రాజ్యమున నిలువ నీడ లేకున్నపుడు, సామ్రాజ్య స్థ స్వరాజ్యమువలన నేమి లాభ ముండను? కెనియాలో భారతీయులకు జరిగిన పరిభవమును, తోడిదేశీయులు గుర్తించిరని నిన్న జరిగిన పూర్ణ మగు హారతాళములే నిదర్శనములు. చెన్నపురి హారతాళమును పూర్తిగ నవలంబించి, తనధర్మమును నెరవేర్చినది. హిందూ దేశము నందలి కలుతావులనుండి హారతాళము జయప్రదముగ జరిగినవార్తలు చేరుచున్నవి. నిన్నటిదినము, బీచినమా వేళ మునందు, వివిధ పక్ష నాయకులు చేరుట, మిగుల శుభ సూచకము. ఇకనయినను అన్ని పక్షములవారును కలసి ఏక కార్యసంవిధానము నవలంబించుచో నద్భుత ఫలితము గనుపించగలదు. అసహాయోద్యమమును నిష్పర్వతో నవలంబించవలసిన యవసరము ఇప్పుడు గనుపించినంత స్పష్టముగ నిదివరకు గనుపించలేదు. కేవలము అసమ్మతి సభల గావించి, కార్యాచరణ సమయమున వెనుదీయుచో, భారతీయులు కరిహాసపాత్రు లగుదురు. బాం బాయిలో జరిగిన సభలో, కెనియా సమస్య విషయమై నెట్టి కార్యక్రమ మవలంబించవలయు నని యోచింపబడెను. తమ అసమ్మతి జూపుటకు నేడైన నెక కార్యక్రమ మవలంబించవలయు నని శాస్త్రి గారు కోరిరి. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలెనని, పురుషోత్తమదాసు భాకూరుదాసుగారు సూచించిరి. సప్రమాదము ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును వెంటనే వదలి వేయవలయునని శాస్త్రి గారు కోరగ, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో కెనియా తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి అదివిఫలమగుచో మాత్రమే వదలి వేయవలయునని బిసెంటు గారు కోరిరి. బిసెంటు గారి కోర్కె ప్రయోజనవిరహిత మనుటకు సందియము లేదు. సామ్రాజ్యములో భారతీయుల కెట్టి హక్కులు లేవని నిర్ణయించబడుచుండ, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో భారతీయు లెవరయినను ఏమొగము బెట్టుకొని పాల్గొనగలరు? ఆత్మగౌరవము భంగపడుచున్నపుడు,

ఇంకను వెనుకముందాదిన నేమి ప్రయోజనము? స్వల్ప లాభముల నాపించుట భావ్యముగ నుండునా? శాస్త్రి గారికన్నను బిసెంటు గారు వెనుకంజ వైచుట, కొలవై పరిత్యజము. ముందెన్నడో డాక్టరు సప్రమాదముగా రొక వేళ రాజీనామా నిచ్చినను, హాస్యాస్పదముగ నుండును. సమయము దీప్తివ పిమ్మట, ఎటుల ప్రవర్తించిన నేమి ఫలము? ఇంత లొంగిపగ్గు, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో కెనియా ప్రశ్నను ప్రవేశపెట్టుటకు వీలుండ దని తెలిసిన విషయమే. కార్యక్రమములో లేని విషయములను చర్చింపగూడ దని, ఇదివరకే కట్టడి చేయబడెను. కెనియా విషయము కార్యక్రమమునందు జేర్పబడి నది గాదు. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును పై కము హిందూ దేశము బహిష్కరింపనిచో, రాజకీయాందోళనమును విరమింపవచ్చును. సామ్రాజ్య ప్రదర్శన సంఘమునందు, జమ్నాదాసు ద్వారక దాసుగారు, శ్రీనివాస శాస్త్రి గారును తమ సంబంధమును వదలుకొని, తమ ధర్మమును నెరవేర్చినందులకు సంతసిత వలయును. మితవాద నాయకు లింతవర కయినను ముందుకు వచ్చినందులకు సంతసించవచ్చును. కెనియా వ్యవహారము విషయమై సంయుక్త రాష్ట్రముల లిబరలు సమావేశమువారు, ప్రతికారము గావించవలయు నని కోరుచు, దక్షిణాఫ్రికా బాగ్నె హెచ్చు దిగుమతి పన్నును నిధింపవలెననియు, కాలనీలకు భారతీయులను కంఠ గూడ దనియు, బ్రటిష్ సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలయు ననియు, క్రిమీనలు లాలో యూరపియనుల కీయబడిన సౌకర్యములను తొలగింపవలయు నని, సర్ బి. య్. కర్న ప్రభృతులు వెంటనే రాజీనామా సీమవలయు ననియు, తీర్మానించిరి. ఈ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, చింతామణి గారు గంభీర వన్యాస మొనగిరి. లిబరలుపక్ష తీర్మానముల బట్టి, గ్రహించదగిన విషయ మేమి? మితవాద సిద్ధాంతము లక్కరకు రావనియు, అసహాయోద్యమమును కొంతగాకున్న కొంతవరకయినను చేపట్టవలయు ననియు, మితవాదులు గ్రహించినటుల స్పష్ట మగుచున్నది. సంయుక్త రాష్ట్ర మితవాద సమావేశ తీర్మానములు, అసహాయోద్యమమును గాక మరి దేనిని బోధించును? ఇంత కాలమునుండియు తిరస్కరింపబడుచున్న సహాయనిరాకరణమే నేడు మితవాదులకును శరణ్య మగుచున్నది.

కాని, అసహాయోద్యమమును కొంచెము కొంచెముగ నవలంబించి లాభము లేదు. బ్రటిష్ సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనమును ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సును బహిష్కరించిన జాలునా? ప్రభుత్వ సభ్యులను రాజీనామా సీయకలయు నని కోరిన చాలునా? సహాయనిరాకరణము నవలంబించవలయు ననిన, పూర్తిగ నవలంబించవలయును. కెనియా భారతీయుల పక్షమున వెడలిన రాయభారమున కధ్యక్షులగు దేశాయి గారు సూచించినటుల, వీనికిన్నను నెక్కుడు తీవ్రచర్య యవసరము. కెనియా నిర్ణయము యొక్క అంతరార్థమును శాస్త్రి గారు చక్కగ సూచించిరి. తమకు గలిగిన యవమానమును భారతీయులు తొలగించుకొనగలరని ప్రపంచమునకు జూపునెడల, ఇమీద నెవరును వారి హక్కులను కదలించజాలరు. ఇప్పుడు చేయదగిన దట్టి కార్యమే. సత్వర స్వరాజ్య సిద్ధివలన, భారతీయుల కష్టములను నివారించుట సుకర మని, తెలిసిన సంగతియే. ప్రభుత్వ సభ్యులను రాజీనామా సీయు మని కోరెడి శాస్త్రి ప్రభృతులును, లదితర మితవాద నాయకులును, శాసనసభలలో తమ పదవుల నంటిపట్టుకొని యుండుట తప్పు గాదా? భారతీయుల నెరలను

భావనలయు నన్ను, పై బహిష్కారములతో పాటు శాసనసభా బహిష్కారమును నిష్కర్షతో నాచరించుట ముఖ్యము. భారతీయుల యవమానమును తీర్చునలయు ననిన, స్వరాజ్యమును త్వరితముగ సంపాదించవలయు ననిన, శాసనసభలను పూర్తిగా బహిష్కరించి, నిర్మాణకార్యక్రమమును శీఘ్రముగా మార్చిచేయుట దప్పు వేరుమార్గము గనుపించదు. మితవాదులు నైతము, అసహాయ కార్యక్రమములకు తమదృష్టిని మరల్చుచుండ, కాంగ్రెసుసభ శాసనసభా ప్రవేశము నామోదించుట అసర్థములకు కారణ మగును. ప్రస్తుతకస్థితులను గుర్తించి యెనను, స్వరాజ్యవత్తుమువారును శాసనసభా ర్యామోహమును విడనాడి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ఏకముఖముగ నడుచుటకు తోడ్పడుట మేలు. అట్టితరీ, మితవాదు లయినను అసహాయ ములమును చేపట్టకతప్పదు. కెనియాసమస్య విషయమై భారతీయులు గనుకజరిగిన యసమ్మతి, అంగ్ల దేశపత్రికలకు వింత గొల్పుచున్నది.

పాప మీ కత్రికలు, కెనియా నిర్ణయమునకు భారతవర్షము తలయొగ్గునని తలచి, తడవగలుముగ నెహా నిచ్చినవి. అంతయగాని, భారతీయులు ఆత్మగౌరవము గనుకజలచెడరని, కత్రికలు దలచియుండలేదు. కెనియాలో సంకటము లిక్కడ ప్రారంభమయిన వని, నేమనుకత్రిక మదకు గ్రహించినది. భారతీయు లీ నిర్ణయము తమ కవమానకరమని భావించినటులు, మాంచెస్టరు గార్డియను కత్రిక కనుగొనినది. మాంచెస్టరు గార్డియను కత్రికా ప్రతినిధితో, శాస్త్రిగారు దెలిపిన సంగతులు, మిగుల ఖండితముగా నున్నవి. ఇప్పుడు కెనియాలో ఏ ఘోషపడినది భారతీయులరాకగాక, తెల్లవారల ప్రవేశమే యని శాస్త్రిగారు కలికిరి. ఆఫ్రికావాసులకు భారతీయులు సహకారు లనియు, తెల్లవారలే వారికి ఉక్తద్రవకరులనియు, వారి భూములను లాగు కొనుటలో వీరు వెనుదీయ రనియు, శాస్త్రిగారు స్పష్టముగ బలికిరి. శాస్త్రిగారు ప్రతికారసూచనల గావించుటలో సంయమము వెనుదీయలేదు. ఇట్టి సందర్భములలో శాస్త్రిగారి నిశ్చయమునకు భారతీయులు తోడ్పడుట ధర్మము. శ్రీనివాసయ్యంగారు నిన్నటిదినము దెలిపినటుల సందిగ్ధ మగు కద్దతి నవలంబించి లాభ ముండదు. ఒకకాలు శాసనసభలలోను, మరియొక కాలు సహాయ నిరాకరణవత్తుమునందును ఉంచుటవలన లాభ ముండదు. శాసనసభలను బహిష్కరించిన గాని, ప్రజల హనోరము సహాయము గాజాలదు. భారత దేశములో నింతవరకు గలిగిన ప్రజాప్రభోధమునకు శాసనసభా బహిష్కారమే ముఖ్యకారణము. వారి దృష్టి స్వప్రయత్నమునకుకు మరలుట కిదియే కారణము. కాంగ్రెసు వై వారి కెట్టిభక్తి గలదో, హఠాత్తామును జయప్రదముగ గావించుట వారు చూపిన షహాత్తాహమే ప్రబలనిదర్శకము. అసహాయోద్యమ తీవ్రత తగ్గుటకు కారకులు ప్రజలు గారనట స్పష్టము. నాయకు లీ యుద్యమమును కొనసాగించుటకు తగిన కట్టుదల గనుబలుకక, సహకారవద్ధతుల వంకు తమ దృష్టి ననవసరముగ మరల్చుటయే ఇంకకు కారణ మయ్యెను. వారు గావించిన దీక్షాభంగమే, దేశ దుర్గతికి హేతు వయ్యెను. కాని ప్రజాహృదయము మాత్రము సాధ్యమముతో నున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు అసహాయోద్యమము నెంతమాత్రము విడనాడక దానిని ఇంకను ఎక్కుడు పట్టుదలతో నిర్వహించ నెంచునెడల, ప్రజలు వారికి తప్పక తోడ్పడును రని తెలుప నక్కరలేదు. అట్టితరీ, స్వరాజ్యసిద్ధియు, కెనియా భారతీయుల గౌరవ రక్షణయును, తప్పక ఫలము గాగలవు.

రంపపితూరీ

— ౨౦౨ —

రంపపితూరీని గూర్చి, హాపెల్ గారి రిపోర్టును అందుపై ప్రభుత్వమువారు గావించిన యుత్తరువును శ్రీమదీశ్వరీలో ప్రచురించెదము. దీనియందు ఏదెన్ని కమిషనరుగారును, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగారును జేసిన సూచనలుగూడ గలవు రిపోర్టును క్రమక్రమముగ ప్రచురించెదము. హాపెల్ గారు ఏదెన్ని పోరాటమును నడిపినారు. వీరు రిపోర్టును వ్రాయునప్పటికి తిరుగుబాటు అంతరించె నని, తలపబడెను. కాని ఈ కోర్కె ఫలము గాంచలేదు. పిమ్మట, పోరాట మింకను కొనసాగెను. అందుచే, పితూరీని గూర్చి అంత్యనిర్ణయము గావించుటకు ప్రభుత్వమునకు వీలుపడలేదు. ఈ తరుణమున ఫితూరీ జరుగుటకు కారణము లేవి యని కనగొనుట ముఖ్యము. ఈ కారణములను తొలగించనియెడల, ఏదెన్ని దుస్థితి దొలగనేరదు. కేవలము అధికారుల విచారణతో లాభముండదు. ప్రజాప్రముఖు లీ విచారణను నడుపుటకు వీలు గల్పించవలయును. తేని యెడల, కొండవారల కష్టములను తిన్నగ గ్రహించుటకు వీలుండదు. ఫితూరీ బయలుదేరినపుడు మాత్రము జాగ్రూకత వహించి, పిమ్మట క్రశ్మద్ద బూనుటవలన లాభముండదు. అల్లూరు శ్రీరామరాజే ఫితూరీ కంతకును కారకు డని ప్రభుత్వమువారి భిప్రాయకడుచున్నారు. గూడెము కొండలలో రాజ్యమును స్థాపించవలయు నను నుద్దేశముతో సత్యదేవుల గావించె నని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. ఐనను, ప్రజలకు కొన్ని స్వల్పకష్టములు గల వని ప్రభుత్వమువారుగూడ గుర్తించిరి. కూలీలను కష్టపెట్టుట, డిప్యూటీ థానీలారగు బాప్టియనుగారు వారికి తగిన కూలీ నీయక తిప్పలుబెట్టుట, మల్లయ్య, ఘంటం దొంగయ్యలకు భూములవిషయమై గల తగాదాలు, ఎండు కడలుగారికిని బాప్టియనుగారికిని గల తగాదా, పోడువ్యవసాయము గూర్చి కొండజాతుల కష్టములు మొదలగు నవి కారణములుగ సూచించబడెనట. బాప్టియనుగారిపై జేసిన ఆరోపణలు స్పష్టముగ లేకున్నను, వానిని గూర్చి విచారించవలయు నని ఏదెన్ని కమిషనరుగారిని ప్రభుత్వము వారు గోరిరి. మల్లయ్య దొరయ్య ఎండుకడలుగార్లకు సంబంధించిన విషయములు నిజమే యెనను, వీనిని తగుకారణముల క్రింద భావించ వీలులేదని, ప్రభుత్వమువారి తలంపు. భూములకు సంబంధించిన కష్టములు కొన్ని గలవని, ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించెదరు. చెట్లను తగులబెట్టి, వ్యవసాయము సాగించెడికద్దతిని, ఏదెన్ని ప్రజలవలంబించెదరు. దీనిని నిరోధించుటలో ఎక్కుడు కారిత్య మవలంబించవలసిన ప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడిరి. ఈవిషయమును విచారించుటకు ఏదెన్ని కమిషనరుగారు కోరబడిరి. కాని, ఇక్కార్యమును అనధికారసభ్యులకు వప్పగింపవెట్టిన మేలుగనుండెడిది. ఫారెస్టు యిబ్బాదులు కల్పితము లని, హాపెలుగారును తిదితరులును చెలుపుటబట్టి, కేవల అధికారవిచారణలన విశేషలాభముండదు. బాప్టియనుగారిని, అతని పవరుసేసుచు తాలూకా ప్రజలందఱును ఏనగించెద రని, హాపెలుగా రంగీకరించెదరు. ఈవిషయములగూర్చి ఇంకను ఎక్కుడు విచారణ జరుపుట యవసరము. రాజగారి ఫితూరీ కిని చార్జవర్గహిత సహాయనిరాకరణోద్యమమునకును ఎట్టి సంబంధము లేదని, హాపెలు గారు తెలుపుట భావ్యముగ నున్నది. రామరాజగారికి సహాయనిరాకరణోద్యమముతో

నెట్టి సంబంధము లేదనియు, తుని రాజులతో నితడు ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుట సహాయ నిరాకరణోద్యమసంబంధముచే గాక కులసంబంధము చే ననియు, హాపెలుగారు సూచించిరి. ఏదెన్ని ఫితూరీకిని, అసహాయోద్యమమునకును ఎట్టి సంబంధము లేదని, మొదటినుండియు విదితమే యగుచున్నది. హాపెలుగారి రిపోర్టు బట్టి, ఈపోరాటమునందు మొదటినుండియు ప్రభుత్వమువారి యోధులు జయము నంతగ గాంచలేదని గన్పట్టుచు. ఫితూరీలను త్వరలో నణగదొక్కుటకు రోడ్ల నెక్కుడుగ నిర్మించవలయు ననియు, ముతాచార్లను తిరుగుబాటుదారుల బట్టుకొనుటకు బాధ్యుల గావించవలయు ననియు, రిజర్వు పోలీసులను చక్కబరుపవలె ననియు సూచించబడెను. ఈ ఏర్పాటులతో బాటు, ఫితూరీల కారణములను కనుగొనుటకు త్వరలో అనధికారసభ్యుల విచారణ జరుగుటకు వీలుగలుగవలయును. అట్టియవకాశ మెంతవర కొనగబడునో, ఫితూరీ కారణము లెంతవరకు సమగ్రముగ కనుగొనబడునో జూడవలయును.

బ్రిటిషువస్తుబహిష్కారము

కెనియా సమస్యను గూర్చి ముచ్చటించుచు, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సునుండి హైందవప్రతినిధి లేచినప్పుడు గాక, బ్రిటిషువస్తు బహిష్కారము గూడ అవసరమని, యమునాదాసు ద్వారకదాసు గారు పలికిరి. మితవాదప్రముఖుడు బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారమును గోరుట కిదియే మొదటిపర్యాయము. ఇట్టి స్థితిలో కాంగ్రెసు తీర్మానించినటుల విదేశవస్త్ర బహిష్కారమును పూర్తి గావించి, స్వదేశీవస్త్ర నిర్మాణమును ముందుగ పూర్తి జేయుట అత్యవసరము గాదా? మితవాదు లేల కద్దరును ధరించరు? విదేశవస్త్రములతో నింకను ఏల బయటకు వచ్చెదరు? భారతీయు లందఱు కద్దరు వ్రతదీక్ష నేకగ్రీవముగ నవలంబించిన, హిందూదేశీకష్టములు త్వరలో యాపుమాయ గలవు.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ సమాజం - సావిత్రి

గత భానువారమునాడు సాయంత్రము శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటకసమాజము వారు సావిత్రినాటకమును ఆశ్చర్యకాళియతో ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల నానందపరచుట గావించిరి. సత్యమంజుళాచార్యులు యదవల్లి నూతనసాహిత్యసామ్రాజ్య గారు తమ సహజగాంభీర్యముతో ప్రేమరసమును చక్కగా ప్రకటించి తమ అభివ్యక్తి ప్రఖ్యాతిని జూపిరి. సావిత్రివ్యాకర్ణాదులు సుతీరితావుగా మొదటియారున్న గూడ శ్రీ గారసమును కరణారసమును బ్రదర్శించుటలో నెక్కుడు సామర్థ్యము జూపి ప్రేక్షకుల మెప్పు పడెనది. వారి గానమాధుర్యము, భావప్రసర్య నమనకు వన్నెదెచ్చెను. యజమాత్రగారి యయిర మరవంజేసెను. మనిషిమారులేమి, బ్రాహ్మణమంజుళులేమి, తిదితరులేమి, తమతమ పాత్రలను చక్కగ నిర్వహించి నాటకసమాజీర్తికి వన్నెదెచ్చిరి. రాజులభియేటరు, ప్రేక్షకులలో నెక్కుడును సందర్శి నిండియుండుటబట్టి, సావిత్రినాటకప్రదర్శనము చేసినపుడో నెట్టి యానందము గలుగజేసెనో కనుగొనవచ్చును. మనిషిలకులలో కల్ల దిన్న వానికే, ప్రహ్లాదపాత్రధారికాళలము జూపినందులకు ఉంగరి మొకటి బహుమానముచేయుచును. కాళీనాథుని వాగ్దేవరాత్రి పంతులుగారు నాటకసమాజము వారిని ఈ వారముతియు సేపురము దుండుటకు ప్రార్థించుచు కని, ఆదివారములలో పాత్రధారులకు పౌరులపక్షమున బహుమతు లొసగబడుననియు, సమాజాధ్యక్షుల లభి శ్రీమోతే వారా యజరావు జనించారు గాక విజ్ఞాపనపత్రము సమర్పించబడుననియు, అంగ్రులు ఎప్పటికలె నీ సమాజము నాదరించి వారిను చిత్రీ తిని సత్కరిండుటకు సహాయపడవలెననియు, హెచ్చరించిరి.

సమాజమువారి కార్యక్రమము ప్రకారము నేటి రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శింపబడెడి "కేతుంతల" నాటకము కడపటి యాట సమాజమువారి ప్రదర్శనములలో మిగుల ప్రేరేపించిన కథలకల నాటకమును ఆంగ్రులు నీక్షించి, వారికి ప్రోత్సాహ మొసగి యానందింక గోరెదము.

కాలాచారోద్ధు, రాజకీయ స్వేచ్ఛలకు మధ్యోపుగున్న సెం 140, 149 లు మిక్సెడ్ బండ్లు గర్హితములు. మాన్యుల వివరములకు త్వరలో ప్రతిస్పేషనుగా నంను కాలపరిమాణ పట్టికను చూపుదు. ప్రతిస్పేషనులోను సెడు కాలపుమాణ పట్టికను విశయింపబడును.

మహమ్మదాల్లాని బాన్సీ చెరవాల్లో నుండిరి. రేఖ
(29 వ లేదీ బుధవాంతు) వివిధల చేతులని తెలియచున్నది.
మహమ్మదాల్లాగారు ఆరోగ్యముగాను ఉత్సాహముగాను ఉ
న్నారని మహమ్మదాల్లాగారి కార్యదర్శి హుషుకుగారు బాన్సీనుం
డి తంజివార నుండిరి.

విదేశ వార్తలు

నవ్వపరిహారమునకు ప్యారిసు యభిప్రాయము

లండన్, ఆగస్టు 26:— రాత్రి 8/50. నవ్వపరిహారము నకు గూర్చి కొంత ఆలోచించుటకు టిబెరియాడోసి యున్నది. కొంత వ్యవధి యవసరము. ఈవిషయమై సమావేశమగుట కిది సమయముగాదు. ఇటీవల తేలికపలక ప్యారిసు, ఫ్రాంసుకట్టణములలో కొంచెము మనమునకు కష్టములు కలిగినవి.

భేదాభిప్రాయములను సమర్థింపుచుకొనుటకును, సరియైన కొనుటకును ముందు ఒకదొరులను కలిపి సమావేశమింపవలెనని భావించుచున్నది. నవ్వపరిహారమును దురుదృఢత నన్న రహస్యముగ ఇద్దరునాళ్లకి ఇష్టానుష్ఠింపగ మాట్లాడుకొనవలెను. ఎయిక్విలైస్ బెయిన్సునండి తిరిగివచ్చినపుడు బార్నిక్ గారు ప్యారిసులో కొన్ని వారములు ఆగవచ్చును. ఆపురాణకాలంలో కలిసికొని మాట్లాడుట తుల్యము. కర్మకాండగూడ నవ్వపరిహారములో పాల్గొనవచ్చును. ఈ యవకాలమును పోయింకేరుగాదు తప్పక వియోగియకొనెదరు గాక యని ట్రెయిన్స్ ట్రాక్ విలేజిరి ప్యారిసునుండి తెలుపుచున్నాడు.

జర్మన్ ఛాన్సలరు యువన్యాసము

లండన్, ఆగస్టు 25:— ప్రస్తుతపరిస్థితుల కిట్టలను గ్రహించి అతిశయకాలంలో నిగ్రహముతో తొందరపడక, తూటాడక జర్మన్ ఛాన్సలరుగారు మాట్లాడిరి. ఇది లండనులో అందరకును సంకసముగ నున్న దనుచున్నారు.

పరాసు విధానమును మారక లేనిపోని నిందలను పరాసును నెత్తి వేయక పారేప్రొప్రియేట్ గారు సుబంజనముగ తమిళభిప్రాయమును తెలియజేసి నిగ్రహించుటకు కృషిచేసినది. కాని సాత్వికనిరీతిగా నాపుటనుగూర్చి ఏమియు మానింకలేదని నివారణను తెలుపుచున్నది.

పరాసుల కీయనలనిన సాము

పరాసులు 1370 సంవత్సరమున తమరాజు పరాసులు తమ ఆధికారికులను చక్కబరుచుకొనిరి. మహాద్వాపముతో, కందెనని జేసి తమ విశ్వరూపలను సుపాదించుకొనిరి. జర్మనులుగూడ మావలె జేయ నిశ్చయించుకొననిచో, అపుడు పరాసులు సామునిచ్చి తీరవలెను. లేదా ఫ్రాంసునుండి కడఁబాలుమని జర్మనులు బెడవరించిరి. ఆ బెడవరింపుల నిపుడు జర్మనీపట్ల కార్యరూపము దాటువలెను మేముచేసెదము. జర్మనులు సాము ఇచ్చితిరనినను, తమ ఆధికారికులను చక్కబరుచుకొనలేదు లేదా రూపునుండి అనుగుణకడఁబాలుమని పోయింకేరుగా నిలిచిరి.

రూపు ప్రతిష్ఠలు

పరాసులకోర్కెలు

జర్మను ఛాన్సలరు ప్రకటనము

బెర్లిన్, ఆగస్టు 24:— జర్మను ప్రభుత్వమువారు ముందెట్లు ప్రకటనములను గూర్చి నిశ్చయించిరి. నేనుగూడ అటులనే జేయువాడను. కన్ననంపద నుత్పత్తిజేసి పరిస్థితులను చక్కబరచెద మని జర్మను ఆధికారిధానము నభయముగ నిశ్చయించుకొనిరి.

అంతర్జాతీయ వ్యాపారమునకు మందలనిన విషయములను తెలియజేసిరి. ఈ పరిస్థితుల తీర్పుకుటకు మొన్న బ్రిటిషువారిచే చేయబడిన ప్రకటనను అవకాశము నిచ్చినది. జర్మనీ భావిభాగ్యదంతులను కడ్డురాదని యభిప్రాయము కొనగలదు విశ్రమించెదలికి రావలసిన మొత్తములను రాట్టుకొనుటకు ఏర్పాటులు చేయుట తుల్యమనినది.

లండన్, ఆగస్టు 22:— బ్రిటిషువారి తేలిక ప్రాచీనాధ్యక్షుల ప్రభుత్వము నాలోచించుటకు బార్నిక్ గారు ఇంగ్లాండును తిరిగివచ్చి మంత్రులతో మాట్లాడుననియు మరల పరాసులకును అంగ్లేయులకును రాజావాదులు జరుగవచ్చుననియు అనుకొనుచున్నారు. పోయింకేరు బార్నిక్ గారు ఇంకను క్షుణ్ణ పరిహారము పరిష్కరింపవలెనని అవకాశము మిగిలిపోలేదని ఆమెరికన్ పత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

విరిపు ఎన్నికలు

ఉభయపక్షములవారును పట్టుదలతో పనిచేయుట

లండన్, ఆగస్టు 24:— రాత్రి 10. అన్ని పక్షముల వారును తమ ఎన్నికలకై ప్రయత్నించుచున్నారు. ఏ ప్రభుత్వము నెన్నుకొనెదమను విషయములో క్రమబద్ధి ఎన్నికదారులు తమకష్టపడుచున్నారు. రైతులు, ఇండిపెండెంటు పక్షమువారు సంధిపక్షమునకు అనుకూలముగ ఓటులను గారితీయుచున్నారు. కార్మికపక్షమువారు రిపబ్లికనుల కడ్డువచ్చుచున్నారు. కార్మిక రిపబ్లికు ప్రభుత్వము గావలెనని కార్మికులభావము ఇది ఆసలు విషయ రిపబ్లికు ప్రభుత్వవిధానమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారి ఎన్నిక కష్టములను రిపబ్లికనులు భగ్గుపరిచిరి. వర్తకులు ఆధ్వర్యంపై కష్టముజేసికొన లార్గునైటుపక్షమువారు రాసభలను పాడుజేసిరి.

డివెలరాగారి అరెస్టును గూర్చి ప్రజలకు ప్రేమముగ గల్గించి దానివలన తమకు లాభముగ రిపబ్లికనులు భావించి పాఠము కొనుట వచ్చును. దీనివలన ప్రభుత్వమునకు క్షేమ, పడమటికేవుంటిలో ఓటులకాపు ఏకత్వమునకు బెడనివా రెవరైన నున్నవారి ఓటు రావచ్చును.

ప్రభుత్వపక్షము ఓడిపోయిరని వారు తగిననాయకత్వమునకు ఓడిపోయిరి జెప్పుటకు వీలులేదు. మంత్రులందరను నిడతేక పనిచేయుచున్నారు. స్పీకరు ప్రభుత్వపక్షముల కాస్త్రేవుగాను వేలకొని సంవారము నల్లి ఎన్నికలనుగూర్చి తమవిషయమై యుపాధ్యాయులనున్నారు. కాస్త్రేవుగాను, పిగ్గిళ్ళముకీ, నామ, హోగ్ మున్నగువారు తప్పక ఎన్నికలలో నెగ్గెద రనుచున్నారు.

రైతులు ప్రభుత్వమువారి ఆధికారిధానమును ఆక్షేపించుచున్నారు. వీరు తమ ఓట్లను ప్రభుత్వమువారి కిచ్చెదరు.

కార్మికులు, రిపబ్లికనులతో తోడ్పడి పనిజేసెదరు. కార్మికులు గెలుపొందుట సంభవింపవచ్చును.

ఇండిపెండెంటు ఆధ్వర్యము 70 మంది ఎన్నికలలో గెలిచిరి. కాని వీరు ప్రభుత్వపక్షముల యవకాశమును పాడుజేసెదరు.

సంధి విశేషబడిక కనుకముగ నున్న వారే విజయులగుదురని భావించుచున్నది. ప్రభుత్వపక్షము కంగరనియు, రైతులు, రిపబ్లికనులు నిరాశంకముగ విజయులగుదురనియు ప్రస్తుతమున్న 26 గురు రిపబ్లికు ప్రభుత్వలకు బదులు 25 గురు రిపబ్లికులు అనుకొనుచున్నారు. ఒక కార్మికులమాటే విజయముగ నున్నది. ఇండిపెండెంటుల సంకతిగూడ, నిశ్చయములేదు.

క్రొత్త ఎన్నికలయవారు (పోపోర్స్ ను) రిపబ్లికనుల ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. దీనివలన అనుకొనిన ప్రతిఫలములు ఏర్పడును.

వ్యాపారులు, విశ్వమాన సాధకభావము, సంతోషము తమకు జేయుట, ప్రాణము, సాము, స్వాతంత్ర్యమునకు అపాయము లేకుండ గాపాడుట రాజకీయ మతవిషయములకు భిన్నాభిప్రాయములను సహనభావమున జూపుట కావలెను, అంతఃకలహములను అంతరింపజేయుట, పనిలేనివారలకు, పనిని కలుగజేయుట, పరిశ్రమల కభివృద్ధిజేయుట, వివిధ భావము యథా ప్రకారము అర్హ స్థానమునకు బెచ్చుట, వివిధ ప్రజల రాజ్యాధికారమునకును గౌరవమునకును లోబడితేవడ స్వాతంత్ర్యమునకును సంధిజేసికొనవలెనని ఇంగ్లాండుకు కలుగుచున్నది. ఈకార్యభాగములను అర్హులైన రాజ్యమునకు విరలండు వివిధ త్యమునకు భంగములేకుండ స్థానిక స్వాతంత్ర్యము కలిపాలనము నిచ్చుట, తమచే జేయబడునని రిపబ్లికనులు అభిప్రాయముచున్నారు. ఇదియే తమ కార్యక్రమ మని ఎన్నికసందర్భములలో తెలుపుచున్నారు.

లండన్, ఆగస్టు 26:— రాత్రి 11-12 విరిపు ప్రభుత్వమువారి పరిస్థితుల విషయము గూర్చి నే యున్న భావమునను, కాస్త్రేవుగాను 1000 మైళ్ళు తిరిగి యువవ్యాసమిచ్చుచున్నారు. రైతులు, ఇండిపెండెంటుల సమ్మతిముతో నున్నారు. కాస్త్రేవుగాను గొప్పలలముతో ఎన్నికలో నెగ్గిపోయిన ప్రజలు ఆకాభింగము జెందెదరని డబ్లిక్ విలేజిరి తెలుపుచున్నారు.

బార్నిక్ గారు ప్యారిసుకు బయలుదేరిరి.

గ్రీసులో సమ్మెకట్టు

అంతరించినది. పనివారిని ఎట్టివరకులను గోరకుండ గనే పనిలో ప్రవేశించుచున్నారు.

బర్మన్ హేడు ప్రభువు

అమెరికా యువన్యాసము

అమెరికనుల ఆక్షేపణ

న్యూయార్కు, ఆగస్టు 25:— యూరపు వ్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు అమెరికనులు స్వలాభము నుద్దేశించి దిగవలసినదేగాని ప్రపంచకాభివృద్ధి నకేషించి దిగరని బర్మన్ హేడ్ ప్రభుత్వము గాని. విల్సన్ గారు అమెరికనులను సరిగా తెలిసికోలేకపోయిరి. అమెరికనులు బర్మన్ హేడ్ గారు చెప్పిన సంగతిని అక్షేపించుచున్నారు. దానివలన వివాద మేర్పడినది.

జర్మను ఆధికారికులు

క్రొత్త కరెన్సీ డిక్రీ ప్రకారము ఎంత అపాయము నున్నదో తెలియదు. ఆధికారికులను చక్కబరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రాంతీయములనున్నారు. క్రొత్త ఋణమునకు సాము ఇచ్చుననివాకి 6 నెలలు ఖయరు జరిమానాను విధించెదరు. తప్పు లేకుండా వ్రాసిన కేసు విధించెదరు. అప్పు వెలిగిపోయెడ ప్రయత్నములను జేయవలెను. కరెన్సీని ఎక్కువగా జేయవలసివచ్చెనని.

బ్రిటిషుమంత్రులవ్యవహారము

న సెల్లి చాంబలేను గారు “ఎన్నికల ఛాన్సలరు”గను, ఆక్స్ ఫర్డుమర్తిగ 40 జోయిన్ సన్ హిట్సుగారు ఆక్స్ ఫర్డుమాకు యుక్తముగ నియమింపబడుదురని తెలియచున్నది.

మలగాలో స్పెయిను సేనలు తిరుగబడుట

తమరిన మరాఠోల బాజవలని స్పెయిను సేనలు తెలియజేసెను. బాస్కోలో 200 మంది సైనికులు ఒక ఎక్కుటకు నిరాకరించిరి. ఒక సైనికోద్యోగిని, కొండరు ప్రభుత్వ క్షిగల సైనికులను కార్మి చ పి, విప్లవసైనికులు పట్టణములలో ప్రవేశించి యుద్ధము మూవలెనని కోరజేసిరి.

యుద్ధము కలదని సాంఘికవాదులు, రిపబ్లికనులు నిండి కలియుట తెలుపుచున్నారు.

మరాఠోలో పోరాటము

స్పెయిను వైస్రములలో కట్టుబట్టుటకు చేయబడలేదనియు ఆక్స్ ఫర్డుసాధనములు లేదనియు తెలుపుచున్నారు. కీర గాకులను భాగీజేయించుట కష్టముగ నున్నది. తిరుగులో మట్టడించుచున్న క్రతువులవై స్పెయినువారు కార్మికులముతోడను, నాకాదళములతోను యుద్ధము జేయుచున్నారు. క్రతుతీరమును బాంబులతో మట్టడించు చున్నారు.

ఇటలీలో కార్మికపక్షమువారు

రోమ, ఆగస్టు 25:— ఇంతవరకు కార్మికపక్షమువారు విప్లవసభ మని తలంపుచును. కాని మొన్న తమకు ఏకత్వము వాలతోడను, ప్రభుత్వమువాలతోడను సంబంధము లేదనియు తమపక్షము తమచే యనియు కార్మికపక్షమువారు సభలో తీర్మానించుకొనిరి. అందుచే ఈ అనుమానము పోయినది.

ఒక గట్టెక్కుట

జర్మను పొగయొడ యొకటి గట్టెక్కునది. చాల అపాయకరమగు నీతియందున్నది.

జపాను ప్రధానమంత్రిగ ఉచిదా ప్రభువు నియమింపబడిరి.

సామాన్యకర్త ప్రదర్శనమున న్యూజిలాండువారు పాల్గొనుట కంగీకరించిరి.

లా సే ను సంచి

నిగ్గిను అంగీకరించెను. కాని లేఖాపత్రాలనమున, సైనిక రాసనమును గద్దుచేయలేదు.

గ్రీసులో వెనిజిల్లు పక్షమువారివై రోయలిన్లు పక్షము కతువహించిగ్రీకులకులను డెరిరలో ఉరిదీసి గనుకారణము దీని కంతయు మూలము. వెనిజిల్లులను నాశముజేసిరిచెద మనచున్నారు.

$$-\text{H}-\text{C}::\text{O}::\text{C}-$$

ఊరేగింపులు బహిరంగసభలు జరిగినవి

ఆంధ్రరాష్ట్రము

మరలూ ధానుగా బరిగి: ని. దేవతావిగ్రహముల నూక
గించిరి శృంగే విదేశములూ భారతీయుల విషయమును ప్రసా
దించుటెని ధోరను దేవాలయములూ ప్రార్థనలను కలిపిరి.
సాక్షులము దేవాలయమువద్ద బిరంగులగు జరిగిరి. ప్రస్తుత
స్థితివూర్తి కట్టో శ్రీనివాసాచార్యులగా రుద్రవ్యసీతా.
“బిదినును: ప్రతి కరిమార్త మక్రమము గాన ప్రతిక్రియ నొన
రించవలెను” అనతిర్మాన మామూనింపుటదెను. (అంతియార్)

నిన్న సాయంకాలము చౌ.ట్టి యనుగ్రహమునందు బహి
రంగున పరిగెడి. ఆసభకు 20000 మంది వచ్చిరి. శ్రీమదు
నాగేశ్వరరాజు ఆస్థానముగా జయ్యచేసినను ఆయన సభకు
అగ్రతరగిహించెను. "బ్రిటిషువారి వాతవ్యమును వాతభేద
యను బాటగా ఆవల బింది ఎత్తడు ఏమైన నగుకాకము ఖి
చిను భారతీయులు పరాధిని ముఖే పూనుకొనియున్నార
కన్యాలో భారతీయుల హక్కులను బ్రిటిషు దొంగనమువారు
భంగపరుచుట నొప్పు అవ్యాధము భారతీయులు కన్యా భా
రతీయులకు పాపభూతిని గలిగి వారి నర్వవిధముల తోడ్పడు
టకు సంసిద్ధులుగా నున్నారట అను తీర్మాన మాసభలో నామో
దింతురదెను.

వరే ద్వేషములు మున్నగు కారణముల వలన లావణ్యము
లొను అత్యుత్తమములొను రంగులలోను వారటాలు సుగ
వరుగలేదు. రంగులలో భావతీయము మౌలికమే దుకాణము
(ను మూసి. (అ. ౩)

శా మ మ ర త ర స న ద ట్ట న గ గ

ఉంధరాష్ట్రకాంగ్రెసుకార్యదర్శి

(స్థ్రీ)యిత కాశ్యపరావుగారి ప్రకటనము

[illegible]

(కంఠపాఠం)

అంధరాష్ట్ర ఖిలాఫతునంఘ నభ

స్వప్నంబు నెలలో బెజవాడలో జరుగదు

ఈ సభ సమైబరు నెల మొదటి తేదీని బెజవాడలో
 జరిగినవి యిదిగఱకు ప్రజాజీవనమున గాని సమైబరు నెల 1-2
 తేదీలలో బరచుకొనునందు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సభ
 తును నేల మూలొ ద్రవిడ రాష్ట్ర భిలాఫకు
 సంఘ సభ యొను జరుగుచు గాన ప్రస్తుతము
 తొలకరాష్ట్ర భిలాఫకు సంఘసభ నిలిపివేయుదెను. అని
 కాంగ్రెస్సు మొహిదీను బానుగారు మాకు వ్రాసిరి.

అఖిలభాగత
జనుయతులులేమానభ

చీకంబరులో కాకినాడలో జరుగవలసిన

సమావేశము

ఈ విషయమును గూర్చి ఆలోచించుటకు యీ సల
హితులైన వారికి నడలూ బహిరంగమున జరిగినది. దాక్షుడు
నయ్యుడు జయజంభాదరు జీలామీనా గారభ్యుత్థుల కసింపిరి.
తూలనా బిల్బులును జీవరాధులు (మైన్నపురి) మార్కటాగారము
మామిడిపాము (రామయ్య) గార్లు మున్నగువారు నవ్వ
గిరికిరి. తూలనా బిల్బుల గిరియాను (ధిల్లీ) గారు సభకువచ్చిరి.
కార్యమున భిలాధులు ముహూర్తమున తోపాటు జయజం
భులు వచ్చిరి.

చెన్నపురిజిల్లా విద్యాసంఘము

తెన్నతూరి జిల్లా విద్యాసంఘము నకు నిన్న సాయం
కాలము రిప్పనధరనమన సమావేశమయ్యెను. బాక్సరు యస్.
స్వామికావనగార అధ్యక్షుల నహించి.

విద్యోగవశ తద్వలన ద్వితీయవరణావేశము గావించుట
అవసరమా అను విషయమై తమ అభిప్రాయములు తెలుప
వలయు నని ప్రభుత్వమువారు జూరిజియము సభ్యులు ఇచ్చిన
ఈ విషయమై ఆశాచించుటకు ప్రత్యేకముచేత ముఠాటి
ఇరువదినవరకు అభ్యర్థకులు చేపిరి.

కడచిన సంవత్సరపు బడ్జెటునందు పాఠశాలకు పెంపొందు
 ఇచ్చుటకై ప్రణేహింపబడిన మొత్తములో మిగిలియున్న 600
 రూపాయలను ఈ సంవత్సరము ఉపాధ్యాయలచీతముల ఖర్చుల
 త్రింప వినియోగించుటకు కార్యరేషనువారికి అధికార మిచ్చి
 బడ్జెటు.

లాజినునతి దీదపాఠకాల ముందు పులియనతోపునం
 దుండెను. మిల్లుమ లీల అల్లగలు జరు పించుటచే ఈపాఠకాల
 పులియనతోపునండి వెయిమెట్టుకు మార్చుడిన. ఈ పాఠ
 కాల వెయిమెట్టునం దుండుటచే అచటి కాళ్ళకేవల ముడలు
 న్నూలు వృద్ధి చెందుటలేదు అందులకు ఈ పాఠకాలను ముగి
 పులియనతోపునకు మార్చవలయునని చెప్పి పులిజిల్లా ఎక్కువ
 నలు ఆఫీసరు వార్డుగాను సలక ఇచ్చిరి. ఈవిషయమై చర్చ
 ప్రారంభమయ్యెను. అధ్యక్షుడు ఈసలహాను ఆదేశించుచు
 లాజిను సతీతణి పాఠకాల వృద్ధి గాంచుచున్నద
 నియు, ఆశ్రయమునందలి నిమ్మలాకులవారికి మిగులాభకరము
 గ నున్న దనియు కాళ్ళకేవలముడలున్నూలు లాభముకొరకు
 ప్రజలసానభూతిపొందిన లాజరను సతీమణి పాఠకాలను తీసివే
 యుట తగ్గనియు ఈపాఠకాలను పులియనతోపుకు మార్చుట
 యుక్తము కాదనియు చెప్పిరి.

ఈవిషయమై హర్షగారు పట్టుకల మామక తమ నల
మాను ఈ పరిసరమును గొనిరి.

1922-28 సంవత్సరపు టీవింగ్ గాంటు (రూ.129809)
మొత్తమునందు మిగిలియున్న 15656 రూప్యములను వ్యయము
చేసి యాచార్య ప్రారంభముయ్యను, ఇందు నాల్గవభాగము
చాలిశాపాతకాలలకును, బాలర మిగిలినభాగములకును, 564
రూప్యముల మనమృదీయపాతకాలలకును ఇచ్చుటకు తీర్మా
నింతునదేను.

సంస్థానాధిపతులు

శేషనుపతిక పకటనము సరిగాదు

నాథా మహారాజాగారిలో పాటు మరికొంతమంది
 సంస్థానాధిపతులనుగూడ తోడ్చిచెవరని వదంతిగా నున్నదని
 లాహోరు నేనునుక్షుతిఁ జేసిన ప్రకటనమున హైదరాబాదు
 నైజాముగారికి సంబంధించినవిషయ మనశ్చర్యము నిరాధారముని
 నైజాముదొరతనమునాకు ప్రకటించిరి.

మౌళీనామహమ్దాలీగారు

మహమ్మదీగారి విమదల సన్నాహము

బీజపూరునుండి జాన్సీ చేరసాలకుమార్పిడి

త్యరలోనే విడుదల చేసినారు

మాతానా మహామృతాలిగాని 26 వ రేడి ఉత్తరమున
 బీజపూరు చెరసాలనుండి వాన్ని చెరసాలకు స్పృహలు బ్రెయి
 నులో కుప్పించి బీజపూరు కాంగ్రెసు కార్యదర్శి కుంజివార్
 సంపాదించి. వారిని 12 రోజులలో వదలెదరుగాన వారి స్వగ్రామ
 నుండి సహిషణ్యులను చెరసాలకు మార్చి.

తిరుపతి

తిరువతిలో కాంఠముగా నున్న ముగ్ధముగా
వారటాలు జరిగినది. మృదివీ పలుకార్యా
లను, పాతకాలలు మాన్పెట్టుదుకామలు అన్నియును
మూచుటచేను. పోలినవారు వారటాలు సాగకుండ చేయ
సేయుటచే వారటాలు మరింత బాగుగా నెరవేరినది. పాయం
కాలము జూరంగనపు జరుగను.

ఎన్ని కలు

ప్రభుత్వ పకటనము

ఎన్ని కల విషయమైనా ప్రభుత్వమువారు కీ కింది ప్రకటనలు
 గావించుచున్నారు:- గవర్నమెంటు మ్యూనిసిపలు లోకలభందు
 ఉద్యోగులకు వోట్లను కాన్యాను చేయుట తమ కలుగుబడిని
 ఒక అభ్యర్థి కొర కుపయోగించుట మున్నగు పనులను ప్రభుత్వ
 మువారు నిషేధించుచున్నారు. స్థానిక పాత్రాజ్య కాననసభల
 ఎన్ని కలయందు వోటు ఇచ్చుటకు అధికార మున్న వాడు తమకు
 తోచినవారికి వోటు ఇయ్యవచ్చును గాని మరి ఏ ఇతరవిధమున
 సహాయ మొనర్చుకూడదు. ఈ విషయమును రిటర్నింగు అఫీసర్లు
 ప్రభుత్వముననిపలు లోకలభందు ఉద్యోగులకు జాపకము
 చేయవలయు నని ప్రభుత్వమువారు కోరుచున్నారు.

కనరావరదల సహాయనిధి

ఫితాపురం మహారాజావా రిచ్చిన చందా

శ్రీమతి క సువీరకామమ్మ, కనరావరదల సహాయ నిధికి, సహాయకార్యదర్శిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—
శ్రీ పితాపురం మహారాజవారు గౌ. శ్రీ స్వామియ్యార్ని ఎమ్మెంజుకుటుంబ్బారావుగారికి, కనరావరదల సహాయ నిధికి తమ చందాగా రూ. 1000 వృద్ధయోధ్యులకు పంపిరిని తెలియజరుచుకుంటు చాల సంతసిల్లుచున్నాను. కోరకమునకే యిట్లు వంపి నందుచే మహారాజవారికి బహిరంగముగా వందనలు లభించుకుంటు అధ్యక్షులవారు కృతఃపూరిత బుధుచున్నారు. దీక్షిత కనరాయుక్త కష్టనీని యాలోచించి, యితిరాజులను, జమీందారులను, భూకావందలను, చెన్నరాజధానిలో నున్నవా కందరిని, ఈ నిధికి విరాళములనొసంగి సహాయము చేయుని అధ్యక్షుల కాకు శకుచున్నారు.

(సం) కె. సంచీవకామతు,

కార్యదర్శి, కనకాక్షరదల సహాయనిధి.

నై యా రు

సంపూర్ణ విజయముగా నాడటము జరిగి నది. దుకాణములన్నియును మూతబడినవి. మార్కెట్టు కాఫీఫలవర గృహములు పశుసంరక్షణములైనను మిల్లులు రంపపు తోరమిల్లు కాయ కూరల దుకాణములు మూర్చిగునవచ్చియును మూతబడినవి. తిలకపేట, రంగనాథపట్టణపేట, సురకపేట, మూలపేట, బహద్రమ్మగునవచ్చియును ఏవ్యాపారమును జరుగలేదు. జట్కూరు అడవిగా తిలగుచుండెను. వర్తకులు చువచున్నదియును మూర్చిగునారంభయిన తోడ్పడిరి. నేటికి మాడభూమి నరసింహాగారి అధ్యక్షతక్రింద సాయంకాలము బహిరంగసభ జరిగినది 2000 మందివచ్చిరి. 1921 తరువాత యింత గొప్పసభ ఎన్నడును జరుగలేదు. కొన్ని రాజకీయాలరావు, సి. వి. కృష్ణ, అల్లులు రహింసామోటు, చావుతూత, భాబా మొహివీన, వేంకట కృష్ణశర్మ, సుబామణ్యుని యుపన్యసించిరి. కన్యాశరివార్గము అక్షమము అను తీర్మాన ముమోదించబడినది. బుచ్చిరెడ్డి పాలెములోను కావలిలోనుగూడ మాట్లాడు బాగుగా జరిగినది.

(తంతివార్త)

నాగపూరు సత్యాగ్రహము

శండితమోతీలాలుగారి నిరుత్సాహవాక్యములు

సాగపూరు సత్యాగ్రహమునకు విజయము లెగిన దని ప్రకటించుచున్నారు గాని నిజము చెప్ప వలసివో సాకట్టిదేది యెను కనబడుట లేదు. కలందీరులును బహుభాగారును చూపిన త్యాగము మాత్రమే ప్రకటనీయము. దేశీయత్యాగికును త్యాగము చేసినదితమాత్రమున స్వరాజ్యము లభింపదు. జనసాయోధ్యమ సిద్ధాంతము ఏర్పడదు. బహిష్కరణ వాదుల ప్రయత్నము విఫలమైనది. వాన మీను స్వరాజ్యకరులు. కు తోడ్పడవలె నని గారకుపూరులో జరిగిన బహిరంగ సభలో పండిత మోతీలాలు నెమ్మగాదు నుడివించి

పతాప జమిందారు పత్రికల కేసులు

లావణ్యములో యీ చెరువు కృత్రిమ సంపాదకులైనను
తేబడిన కేసులో యాంకను పీర్చుచెప్పుతారు.

ఉక్కు-పరిశ్రమకు రక్షణపద్ధతి

తాతాకంపెనీ కంట్లాట్టుల గురించియు, దిగుమతి సుంకముల గురించియు తీర్మానమును విచారణ

ఉక్కురక్షణమును గురించి విచారణ ముగియుట

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సభ సభ్యులు)

జమ్మమమరము, ఆగష్టు 27:—తాతా కంపెనీ జారిపక్షమున పీటర్సనుగారు 25 తేదీన టారిఫు బోర్డుయేరుట సాక్ష్యమొనగించుచు, ఉక్కురక్షణముల కథమును నూటికి 15 వంతున నైనను లాభముండ వలయుననియు, ఇంతమొత్తము లాభములేనయెడల తాతా కంపెనీవంటి పరిశ్రమల నిర్మించుట దుస్సాధ్యమనియు నుడివెను. పీటర్సనుగారు మూడు గంటలపేపు విచారించబడిరి. ఆ సమయమున గిన్వాలాగారును, అధ్యక్షులును, తాతా కంపెనీ వారు గావించుకొను కంట్లాట్టులపందర్బమున నవలంబించుపద్ధతివలన గలుగు నష్టములగురించి సునిశితములైన ప్రశ్నల నడిగి సాక్షిని దీర్ఘముగ పరీక్షించిరి.

సోమవారమున తిరిగి విచారణ సాగింపబడెను. జమ్మమమరపాలకాధికారి యగు సాదేగారును, పీటర్సనుగారును విచారించబడిరి. ఈదినముతో విచారణ ముగిసెను. రేపునుండియు టిన్ పేటు పరిశ్రమలవిచారణ సాగింపబడును. పీటర్సనుగారు దిగుమతి సుంకముగురించి సాక్ష్యమొనగించుచున్నతల్లగతుల ఉక్కును చిత్తముగ దిగుమతి చేయనియవలెననియు యంత్రసామగ్రి అలూమినియము, ఇత్తడి, వైటుమెటలు, లూబ్రికేటింగునూనె, తుత్తి నాగముగంధకము మొదలగువానిపై దిగుమతుల రద్దుజేయవలెనని కోరెను. జమ్మమమర ఉక్కుపరిశ్రమ చాల అభివృద్ధిజేయబడి విశాల మొనర్చుట ననియు అందుచేతనే రక్షణమును గోరుచున్నామనియు పీటర్సనుగారు తాతా కంపెనీపక్షమున దెలిపెను.

జమ్మమమరము 28 ఆగష్టు:—గతరెండు దినములలోను టారిఫుబోర్డు ఉక్కును రాయబడియుట కనుగొనెనుగురించి పీటర్సనుగారిని భూస్వామిగా విచారించి, ఆవిచారణయందు దెలిపినవిషయాల సహాయంతో నిద్రపడెన పీటర్సనుగారిని బహిరంగముగా విచారించిరి.

నిర్మాణ వ్యయముపై నూటికి ఆధమము 15 చొక్క నైన లాభముజేయననుకూలమునగాని తాతా కంపెనీవంటి పరిశ్రమక కంపెనీనే రృపుట జేయుటకు ప్రజల నుండి ధనముజేయవలెనని పీటర్సనుగారు నుడివెరి. అందుచేత ఇదివరకు దెలిపియున్న నూటికి 10 చొక్క నైన లాభమునకు పీటర్సనుగారు రక్షణమునొసంగవలెనని పీటర్సనుగారు తాతాకంపెనీపక్షమున కోరెను. ఈసందర్భమున పరిశ్రమయొక్క అస్త్రీ నిరంతరము యోగించుటవలన గలుగు అరుగుదల కార్మికుల నిర్మాణవ్యయమునుండి తగ్గించుచుండవలెను. ఉక్కు ఉత్పత్తివ్యయము సందర్భమున వివిధవిషయములగు వ్యయములను ప్రతిపక్షముగా తగ్గించుట ననుమతమునగుచున్నది. బోర్డువారు గోరినట్టిమొట్టమొత్తము ఇంతకు తయారుజేయబడుచున్నది.

గిన్వాలాగారు:—తాతా కంపెనీవారు రైల్వేలతోడను ఉపపరిశ్రమలవారితోడను గావించుకొనిన కంట్లాట్టులను గురించిదెలుపు టేటుమొట్టమొదట గావలెను. వీనివలన తాతా కంపెనీవారికి గలుగులాభపద్ధతుల గురించి దెలిసికొనుట కిది అవకాశము.

అధ్యక్షుడు:—ఈప్రశ్నను ప్రారంభముగా నడుగుట యుచితము.

గిన్వాలాగారు అందుల కనుమతిని దెలుపుచు ఆ సమయమున విషయములతోను వాగ్రూపముననే ఆడిగిదెలిసికొనవలెనని పట్టుబట్టిరి.

పీ:—ఈ అంశము తుచావచ్చునట్లు దెలుపుట అసాధ్యము. చాలా సందర్భములందు ఈ యుపపరిశ్రమల యందు అధికముగ మాకు లాభము లభించును. ఉక్కును వచ్చుచే

గా వానికి కరఫరాజేయుటచే ఉప పరిశ్రమల లాభములదీయును. అందు మాభాగము మాకు వచ్చును.

గిన్వాలాగారు:—మీ కిట్టి లాభములేని కంట్లాట్టులు ఏదైన నున్నవో. ఎన్ రైల్వేతోగలకంట్లాట్టుల టిడి. దెలుపవలెను.

పీ:—ఈకంట్లాట్టుల వలన నష్టముల గురించియు ఫలితముల గురించియు దెలిసికొనుటకు మీరెత్తించు చున్నట్లున్నది. వానిని సరిగ్గా తీర్చింపబడు చాల కష్టపాధ్యము.

గిన్వాలాగారు:—మీరుగోరు చున్న రక్షణపద్ధతి కలన మీకంపెనీ కెట్టియుపయోగమును-దానిని వాదించుట కిందులన జెలుగుటవలెను.

పీ:—ఈ యుపపరిశ్రమలకు సుఫరాజేయు మొత్తము తాతాకంపెనీ వారు తయారుజేయు మొత్తములో నొక అంశము మాత్రమే ఇందుచే వైచాన దీనికి కర్తవ్యము దెలియవచ్చును.

గిన్వాలాగారు:—వాని ఈకంట్లాట్టులవలన చాలా మొత్తమును మీరు గోల్పోవుచున్నారని భయము: వివరముగ తెలుపవలెను.

పీ:—ప్రస్తుతమున్న కంట్లాట్టులవలన గలుగుచున్న నష్టముల నన్నిటిని దెలుపగల ప్రక్రియ తయారుజేసి యొసగవలెనని కోరుచున్నది.

గిన్వాలాగారు:—మీలాభములను మీకే గమనింపవలెనని నష్టము నేను జేయుగలదెను.

పీ:—బోర్డువారు కోరు వివరముల నన్నిటిని రూపకముగా దెలుపవలెను. గాని ఈకంట్లాట్టులవలన గలుగునష్టముల కట్టికను కరఫరా జేయవలెను.

ఈ ప్రశ్నను ప్రారంభముగా నొసగు యుచితమని అధ్యక్షుడును రెయినీగారు గిన్వాలాగారికి తిరిగి పలకజూపిరి.

గిన్వాలాగారు:—నేను ప్రారంభముగా నేనిగారి యొసగను. అంతియగా నోటితో మాటల రూపమున వివరించి కోరవలెను. ప్రాయము కంట్లాట్టులవలన వచ్చును.

అధ్యక్షుడు:—ఈ ప్రశ్నను రూపకముగా విచారించవలెయుండవలె యెంచెను. కంపెనీవారు వారికంట్లాట్టుల నన్నిటిని బహిరంగముగా దెలుపగల యనువిషయము చాల తీవ్రమైనది.

అంతకు నధ్యక్షుడును సభ్యులును పోగొడిలోనికి జని కొలది నిమిషములు రూపకముగా సంప్రదింపుకొని తిరిగి వచ్చిరి. అప్పుడు రెయినీగారే గిన్వాలాగారి ప్రశ్నయొక్క యుద్దేశమును వాగ్రూపమున వివరించెను.

అధ్యక్షుడు:—తాతా కంపెనీవారు, తమ సరకుల విక్రయమునగాని, వస్తువులను కొనుటకు గాని, బ్రాక్కుపాల్వేనునకు గాని గతివివరములను గావించుకొనిన కంట్లాట్టుల వరకులను దెలుపవలెనని గిన్వాలాగారి ప్రశ్నయొక్క ముద్దేశ్యము.

పీ:—ఈ టేటుమొట్టమొత్తము నొసగుట పాధ్యముగా దని నా తలంపు. కాని దీనికిసంబంధించిన అంశముల దెలుపగల వానిని బట్టి మీరు మీ యభిప్రాయముల నేర్పించుకొనవచ్చును. ప్రస్తుతకంట్లాట్టుల ఫలితములు మూడువర్గములలోను వారే, నెల్లుండుతో తెలుపగలగుట కష్టము. ఉపపరిశ్రమల లాభపద్ధతులు, అపరిశ్రమలయొద్దము లెంత కత్తిసావర్ధ్యములతో పనిజేయునో దానిపై వాధారపడియుండును.

గిన్వాలాగారు:—మీరు ప్రతిపక్షముగా నున్న విషయమిది. మీరు చాలా దీర్ఘకాలములకు వర్తించు కంట్లాట్టుల నేర్పించుకొంటిరి. వానివలన ప్రస్తుతము చాలా లాభమును మీరు గోల్పోవుచున్నారని, మీరీ మొత్తము నేదో యొకకూడిగా నీ యుక్కు పరిశ్రమయందే సంపాదించవలెనని యున్నది. ప్రస్తుత మున్నరక్షణముగాక అంత కంటెను అధికముగ రక్షణము గావలెనని వాదనను బలపరుడుటకుగాను, ఈ దీర్ఘకాలము కంట్లాట్టులు ఈ పరిశ్రమకు లాభకరములుగనే పరిణమించునని మీరు యజ్ఞాపు జేయవలసియున్నది.

ప్ర:—రైల్వే కంట్లాట్టులందు నష్టము వచ్చును. టిన్ నెలయియుండును. కాని ముందుముందు ప్రారంభించినది కార్యము అలా లాభకరములు గావచ్చును.

కాశీగారు:—తాతాకంపెనీ వారికి టిన్ టేటుకంపెనీ యందు వాటాల రూపమున 25 లక్షలును వ్యవసాయ సామగ్రి కంపెనీయందు 10 లక్షలును గలవు. అంగ్లదేశమునందును అమెరికాయందును గల ఉక్కు కెలల సరఫరా దామాషాయావల ఎంతజేలానో అంతకెలకు మీరు ఉపపరిశ్రమలకు ఉక్కును సరఫరా జేసెద మని బిడంబడిక జేసుకొనియుంటి మని మీరు దెలిపిరి.

ప్ర:—అవును. కాశీగారు:—ఈయుప పరిశ్రమల కొసగుడు రక్షణమును అనుసరించి, మీరు వారికి సరఫరా జేయు ఉక్కుకెలలను గూడ పొమ్మజేయరు గదా?

ప్ర:—ఇది ఉపపరిశ్రమకంపెనీ లన్న టిడిని వర్తించుకొంటిన్ పేటుల కంపెనీయందు మాకు వాటాలుగలవు. వాని లాభములలో మాకు భాగముండును. అందుచే వానిసంరక్షణమున మా కెట్టిపద్ధతును గలగదు. ఇదిరక్షణములకు మేము సరఫరాజేయు ఉక్కు మొత్తము చాలవ్యవస్థము.

జీనింపకలసియున్న ప్రతిపక్షము కొంత లాభమును గనబడుపవలెను. ఏర్పితముగాని జయప్రదముగ సాగతల నన్న అపరిశ్రమనిర్మాణమునకు వెచ్చించ బడిన వనరులముపై నధమును నూటికి 10 చొక్క నైనను లాభమును గన్నయర కలసియు ముని ఇదివరకు నేను దెలిపిరి.

కాని ప్రతిపక్షమునకును లెక్కలోనికి దీసుకొను నెడల నీలాభము కేటును నూటికి 10 నుండి 15 వరకు పొచ్చింపవలసియుండును. ఇట్లు పొచ్చింపబడిన రెండు నిలవ నిధిగా నుంచవలెను. తాతా కంపెనీ వారు గత మూడు వర్సలకు లలోను వయస్సుగా 35, 40, 45 లక్షల చొక్క నిలవనిధిలో జేర్చిరి. ఈ మొత్తము ఉత్పత్తిగు వ్యయములో జేర్చబడెను.

అధ్య:—పరిశ్రమ అస్త్రీ అంగకలగా నీ మొత్తమును వేరుగనుచుంటే స్వామ్యము గాని, ఈ మొత్తము ఉత్పత్తి వ్యయములో జేర్చి దానిపై తిరిగి లాభమును పంపిట స్వామ్యముగా?

ప్ర:—ఈ ప్రశ్నకు విచారించి ప్రత్యుత్తర మొసగవలెను. లాభముల కేటు సందర్భమున మాత్రము, నూటికి 15 చొక్క నైన లాభముకన్న నమ్మకమున్న నేగాని తాతాకంపెనీవంటి పరిశ్రమను ప్లాపించుటకు ధనము జేవారవాల దని దృఢముగా దెలుపవలెను. ఇదివరకు ప్రారంభించిన చాలకంపెనీలు ఈ కారణముచే విరమించుకొనబడె నను విషయము మనకుదెలియును. అంగ్లపారిశ్రామిక లెక్కమందియో ఈజేకమునకు వచ్చిపరిశ్రమల నిర్మించుట వద్దేకొంచి, గూడ, నూటికి దాదాపు 15 చొక్క నైన లాభము వచ్చునను నమ్మకము మరుగపోవుటచే విరమించుకొనబడుట మాకుదెలియును. అరుచుట చార్జీలనుగురించి గిన్వాలాగారు పీటర్సనుగారికి సుశ్రమము అగు ప్రశ్నలనేనీ దీర్ఘముగ పరీక్షించిరి. తరువాతివిచారణ మొదలయినకు ముగింపబడెను. తిరిగి సోమవారమున జరుగును.

* * * * * సోమవారము విచారణ

జమ్మమమర పుకపాటాధికారియగు సరవాడిగా రిదినమునప్రధమమున విచారించబడిరి. ఈవార పీటర్సనుగారి విచారణ తిరిగి సాగింపబడెను పట్టుకొనుచు కార్మికుల స్థితి గతుల గురించి సాదేగారు ప్రశ్నింపబడిరి.

అధ్యక్షుడు:—మీకంపెనీ వారు చాలవస్తువులపై కష్టమును కలదులను చల్లించవలసియున్నదని మీవాటాట్టులముందు దెలిపియుంటిరి: ఆవస్తువులపైగల కష్టములవలన మీకంపెనీ కేవిధముగ నైన చిట్కలుగలవా?

సాదేగారు:—యంత్రసామగ్రినైన మేము పన్నులలో నధికభాగమును చెల్లించుచున్నాము. యంత్రముల కొనవలసిన అవసరముదీనిన ఈవార నీ పన్ను మా కెక్కువభాగమునకు నుండవలెను. కాని మొత్తముమీద ఉక్కుపరిశ్రమకు ఈప్రశ్న చాల ముఖ్యమైంది.

అధ్య:—యంత్రసామగ్రిసాధ్యమైనంత చతురగ కొర్చు బడె వలయు ననిప్రభాభిప్రాయ మధికముగ గోరుచున్నది. ఈవిషయమును విచారించుటకు నియమింపబడిన సంఘమువారు, ప్రస్తుతము యంత్రసామగ్రిలపై నూటికి 25 చొక్క న విధించబడు పన్నును రద్దుజేయవలెననిభాష్య జేసిరి.

పీటర్సనుగారు:—(అడ్డముకచ్చి) నేను తయారుజేసిన మేధావ్యులునందు, యంత్రసామగ్రినైన, గంధకమునైనను వనరులజేయబడు పన్నును సంపూర్ణముగా తొలగింపవలెనని గోరియుం

అభ్యుదయము:—గంధకమునైన గల వన్నున తొలగించు నెడల నెట్టిఫలితము గలుగును.

సక:—ఇందులకు కష్టములుగా 75 వేల తగ్గున గివ్వాలిగాక:— ఒకటి శతమత రక్షణము నొసగినయెడల ఆ కష్టమును దుపయోగించునట్లు వస్తువుల సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు రేషన్లు నొసగవలెనని మీరనుచున్నారా?

ఉ:—ఇందులకు గొప్ప మోసములు జరుగు వనకా భయము కలుగజేసినట్లు విచారణ సంఘమునా రీతునను నిరాకరించిరి.

గివ్వాలిగాక: పరిపాలన కిది సుభువుగాక?

పిల్లనగారు (అద్వైతము):— అట్లు జరుగునని తెలియజేయు.

గృహ వనతులు

సరవాదిగారు గివ్వాలిగాక! ప్రభుత్వము మొదలును నిట్లు చేసిరి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము గృహవనతులు చాల స్వల్పము 4500 గృహములు మాత్రమేగలవు. అందుచే భరణిపాత కష్టము మరలయు కనబడును. ఇప్పుడును నుండి ఆవాసముపోన 12 లక్షలు వ్యయముచేయును. ప్రస్తుతగృహముల సంఖ్యద్విగుణమైనను వలపాలనా కష్టమును కనబడునను, భవములేక పురాభివృద్ధి కార్యముల కొన్నిటిని నిలిపి వేయవలసి వచ్చెను.

(కాళిగారి (ప్రభుత్వమునందు) ఈ ప్రభుత్వమునందు 14 ప్రాథమిక పాఠశాలలుగలవు. మొత్తము 1200 విద్యార్థులు గలరు. ఇవిగాక మరెందుకైనా పాఠశాలగలదు. ఇప్పుడు కష్టము వారు పెట్టి అందు మంచివిద్య నభ్యసించవచ్చును. భవలోపముచే రేషన్లు పొందకుండు కొన్ని కుటుంబములు గలగు. కేసులుకు పీటలేకపోయెను. ప్రస్తుతము ఇందులో 250 విద్యార్థులుగలరు. ఇంత జనసంఖ్యగల ప్రదేశముననే విద్యనైహిదరు పరిస్థితి ప్రభుత్వమునా శాంతిభావము తెచ్చించుచున్నారో, అంతకుంటే ఎక్కువ మొత్తమునే ఈ కంపెనీ వారు తెచ్చించుచున్నారో, కంపెనీ యందు పని చేయు వారి పిల్లల విద్యనై నెట్లుగ మొత్తమును తెచ్చించుటయే కంపెనీవాం విధానము. ఇందులకు వారు పంచితీ సామర్థ్యము గలవనివారు కాగలరు. అందుకుల వారు కంపెనీవారికి చాల యోగ్యులుగాకలరు. కాని ఈవిధానము వారుగ సాగించుటకు అధిక విద్య అడ్డుకడుచున్నది.

ఆరుగురుల లెక్కలు

కరువారితో అరుగురుల లెక్కలను గురించి పిల్లనగారు విచారించుచున్నారు. అరుగురుల గాను సరియగు మొత్తము ప్రత్యేకించుట అది వ్యయము లెక్కలందు చేర్చబడిన తరువాత ఆ మొత్తమును, లాభము పంచవలసియున్న మూలవిధివ్యయముక్రింద చేర్చి వానినైననుదా లాభమును పంచరాదను విషయమున పిల్లనగారు అభ్యుదయముతో కేకీధనించెరి.

అభ్యు:— గరికొలది కర్మములలో అరుగురుల లెక్కలలో చేర్చబట్టి మీరే నుడిచివేయవలెనని లెక్కలు—(సంవత్సరము 2వ రేటుల నెట్లుగ వేయుట) సరియైనది మీ రింకను చలచెనరా?

ఉ:— ఈ విషయమున నన్ను విచారించు వెదల రహస్యముగ విచారింప వలెనని గోరుచున్నాను. మూలాభవముల గురించియు వెలుపలనుండియు ఇందుకు కారణము.

అభ్యు:— నరే ఈవిషయమును రహస్యముగనే కరువారితో విచారించెదము.

పిల్లనగారు గారు అభ్యుదయము ప్రభుత్వము ముచ్చుచు నిట్లు నడిపెను. కష్టములకు ఇంకను విశాలమైనదన్న సందేహము లేని యెడల బాగుగనుల ప్రదేశమును సూత్రముగ గొని యుండివారముగాను బాగుగనుల ప్రదేశమునైసంతోషాధికమొత్తముల తెచ్చించియుండి వారముగాను. ఈ బాగుగనులనుండి బాగుగనుల పరమామృతమేగాక కొంతకదామును గూడ వచ్చెను. అందుచే ఆ సులపై తెచ్చించబడిన మొత్తములో నెంతభాగము అదనముగ అభివృద్ధిచేయు కార్యములకు తెచ్చించబడెనో క్లయించుట కష్టము. (గివ్వాలిగాక! ప్రభుత్వము మొదలును) ఈ బాగుగనులను క్షోణియొడగ పోయియుండగల కొలదికర్మములలోను కష్టములను నాణ్యములను వ్యయములు మూసివేయవలసివచ్చెడిదను విషయము నిజమే. కంపెనీవారు చలచెట్టి ఆదనము అభివృద్ధిగాక అగలు కష్టముల సాగించుట కే ఈ బాగుగనులను చాల అవకాశములని ఇట్టికలిగియుండుటలను యుజుచున్నాను.

మూరకము లెక్కలు

కరువారితో మూరకము లెక్కలను గురించినదన్న వచ్చెను. కాదా అందువలె, కరువారితో దానియంతట కిదే లెక్కలు. దువిధమున దిగుమతి సుకములను విధించువద్దకి కరువారితో పని సాగి నూచించెను. మూరకము:— మూరకము జరిగినప్పుడు కొస్తా పన్నులందుగూడ వానియంతట నవియే మూరకములను చుండును. కొన్ని కర్మములకురకగాని, లేక భారతదేశము ఉత్పత్తి కర్మములందు ఎరువులతోనూ నిర్మి కర్మములకురకగాని మూరకము పీరియములందు రాష్ట్రమునందు ఉత్పత్తి గలభరణు మూరకము ప్రాతిపదికనుగ భరణ సుగీరింపవలెను. భారతదేశమును విరుదులతోను ఉత్పత్తి విధముల విక్రయించబడుచుండ నో - రక్షణ పన్నులనుగూడ నియంత్రిత వలెను - ఆ భరణమునందు భారతపారిశ్రామికము ఉత్పత్తి విక్రయంప వలెను.

సుంకముల వట్టిమందు మూరకము

కరువారితో, తాతాకంపెనీవారుగూడ రక్షణకర్మములను సుంకముల వట్టికంపెనీ గానింపవలసియున్న మూరకము వెలుపువట్టి నొకదానిని పిల్లనగారు బోధించిరి. ఇవియులగు సూత్రములను, గంధకము, ఆమోనియాకల్చులు అంతయును కేసులనుగూడ వేయించునట్లు చేయుట ఉచితముగా దిగుమతి చేయవలెనని అందుగలదు. ఉత్పత్తివన్న సధిక మొదలగువలన తమ కష్టములకు తగులుచుండును అరణ మువ్యయమును గురించి సూచించి వివరములను బోధించారు. తాతాకంపెనీవారు కనుగొనలేని సాగి నుడివెను కష్టముల కొస్తా పన్ను, వ్యవసాయ సామగ్రిలకు రాయబోయే వారియందీ వైవిధ్యముల గనుగొనుట కష్టము. ఈ దేశమునందు యంత్రసామగ్రిని రాయు చేయుటకు గట్టి ప్రయత్నము లొనర్చబడినా దిప్ప యంత్రసామగ్రి నుడివెను దిగుమతి చేయుట కేర్పాటు లొనర్చవలెను. రాటు విరజుతు రక్షణ మొనగవలెనని యెడల ఆ ఇతరము దిగుమతిపై ప్రస్తుతముగల దిగుమతి పన్నును ద్విగుణమొనర్చవలెను. ఉత్పత్తి సందర్భమున ప్రస్తుత దిగుమతి సుంకమును త్రిగుణ మొనర్చవలెను అంతన్న కేసులను మొదలగువానిని ఈ దేశమునందు రాయు చేయుట లేకపోయినను వీనిపై విధించుట సుంకములను మూరకములని తాతాకంపెనీవారు సూచించెదరు. కావున ఉత్పత్తి, మోటార్లు, విద్యుత్, మోటార్లు ఉత్పత్తి మొదలగు వస్తువులకుల ఉత్పత్తి దిగుమతిపై నెట్టిపన్నును విధించరా దని కంపెనీవారు సూచించిరి. ఇట్లే, కుత్తుకాము, బియ్యము, మొదలగు వస్తువులను మొదలగు వానిని సూచించిరి. ఈవిషయము వెలుపలను తరువాత కష్టములు, పిల్లనగారు వివరములనుగూడ తొలగించుటలను తాతాకంపెనీవారు నెట్టి ఫలితములు గలుగునని ప్రశ్నించెను.

పిల్లనగారు మై వన్నుతోలగించుట

ప్ర:— భారతదేశమునకు దిగుమతిచేయు పిల్లనగారు చాల స్వల్పము. అందుచే దానిలకు నెట్లుగ వాధకము గాదు.

ఉత్పత్తి ఉత్పత్తి-విదేశీయుల గిరాకీ

కష్టము అమెరికా న్యూజిలాండు, నుండియు ఇతర ప్రాచ్యదేశము: నుండియు భరణ వివరముల గోరుచు చాలా పెద్దపెద్ద పరిశ్రమల వారు తాతాకంపెనీవారిని విచారించుచున్నార.

అత్య ప్రాచ్యదేశములకే దాదాపు ఒక మిలియను ఉన్నుల ఉత్పత్తి ఒక కిలోగ్రామునా దేవాలయం భరణము.

అభ్యు:— అయితే విదేశీయులు తమ ప్రభుత్వలతో మంచిచేయుట ఒక్క భారతదేశమున మాత్రమే గాదు. ఒక మిలియను ఉన్నుల ఉత్పత్తి గావలసిన ఇతరదేశములకే, విదేశీయ పరిశ్రామికముల తమ ఉత్పత్తి సుకములకు వంతుగలరు.

పిల్లనగారు బహుళ విధముల కొంతసేపు ఆగి తట పటాంబురి. అంటట నభ్యుదయ ప్రభుత్వము తిరిగి అరుగురు విదేశీయ పారిశ్రామికములకు ఉత్పత్తి కర్మములకుల కన్నులు అనునైన ప్రతేక మొక్క భారతదేశము యని మొదట దెలిపినవిషయము మరలయొక గాగాయని అడిగెను.

పిల్లన:— ఈ విషయమున భారతదేశము యొక్క స్థితి చాలా విచిత్రమైనది. భారతదేశమునకును, ఇతర పారిశ్రామిక దేశములకును రహదారి కరువు చాలా దూరము నభివృద్ధి యొనర్చబడెను. ముడివజారములను, ఆహారద్రావ్యములను ఈ దేశమునందు చాల చతురగా తీసికొనిపోవుటకుల కరువు ఇందుకు కారణము. అందుచే

భారతదేశమును ఒకదేశముగాచాల చతురగా నున్నది. ఉత్పత్తి గావలసియున్న ఇతరదేశములకు జనుటకునూడ ఇట్టికరువు అన్న వాయును విషయమును సరిగ వెలుపలను, వీనిలో కొన్ని కేసులకు మాత్రముండి యుండవచ్చును.

వెలియము ప్రభుత్వ సహాయము

కొలదికలము క్రిందనే లండనునాది నాగోక బాటుల చెప్పెను. వెలియము ప్రభుత్వమువారు చాలాకలమునండి తమ ఉత్పత్తి కర్మములకు చాల అధిక సహాయమునాది ప్రోత్సహించుచున్నారని ఆలోచించుట తెలియగలదు. అత్యంత విద్యుత్తును, “చాలా వెలుపలనుండియు వెలియము ఉత్పత్తి అంత రక్షణ భరణ విక్రయంపమును చుండుటకు గల కారణములతోకే తెలియవచ్చెను. ఈ కర్మములను, ఈ దేశము భరణమైన ఇతరదేశముల భరణమైన మూరకముల గలిగిండు”

కాళిగారి (ప్రభుత్వమునందు) సాగి ఇట్లు నడిపెను. కర్మముల యంత్రములు చాల అధిక మొదలగునవి బలమునై నాథా రక్షణయే తాతాకంపెనీవారు రక్షణకర్మముల గోరుచున్నాను: తాతాకంపెనీ ఉత్పత్తియంత్రములకు మొదలగునవి, అనిత్య రూపనిజేయునట్టి రాక యన్నయెడల, ఈ ప్రభుత్వము రక్షణ మొనగవలెను వాదనను చాల దుర్బలముగ నుండినది

పిల్లనగారు కిరీముగివెను, అభ్యుదయము మొదలగు బోధించున తాతాకంపెనీవారు తమయెడల గనుబరచిన ఆదరణమును, కష్టములను ప్రభుత్వము నోర్చి అడిగిన వివరములన్నిటిని సరఫరా చేసినందులకును కృతజ్ఞతను తెలిపెను.

పిల్లనగారు తాతాకంపెనీవారి కష్టమున ప్రభుత్వము నొసగుచు “ఉత్పత్తి కర్మ రక్షణమునుగూర్చి పూర్తిగా విచారించవలెనని మాకంపెనీ వారలించెను. కొన్ని అంశములను బహిరంగ కరువులకు కంపెనీ అధికారులు అంగీకరింపజాలక పోవుట వాటాదార్ల ప్రయోజనమును కాపాడుటకొరకు మాత్రమేనని దెలుపుచున్నాను. వాటాదార్ల ప్రయోజనముల గమనించుట నావిధ్యుత్త భరణము. భారతదేశ సమాజ భవిష్యంపద నువయోగములోకి దెచ్చుటగాను ఈ ఉత్పత్తి కర్మమునిజేయున సభివృద్ధి పరుపవలెననియు, ఇంకలకుగాను మూరకములభవమును సమూహపు వలెననియు మాకంపెనీవారి ఆశయము” అని నడిపెను.

బోధించారు తిరిగి కేపు సమాజేమై, ఇప్పుడు ప్రభుత్వమునందలి జీవితము కర్మములగురించి విచారించెదరు.

అమృతాంజనంధిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

	రు.ప.
1. జీర్ణసాయనము మూరకము అభివృద్ధి	1.00
2. కర్మములకు ధాతువు	1.00
3. జీర్ణసాయనములకు సీసా 1-1	0.12
4. అమృతాంజనము అన్నిసార్లు	0.10
5. మూరకములకు లైలము దబ్బి 1-1	0.12
6. తామరలైలము; తామర, రీటుకు	0.6
7. తేలునుదు, తేలుకాటుకు సీసా 1-1	0.6
8. కలరా మూరకము. వాంతిభేదలకు	0.6
9. దంతకులహరి, కండ్లపోటుకు	0.6
10. కర్మములహరి, కండ్లపోటుకు	0.6
11. గజ్జికలైలము, గజ్జికలైలకు దబ్బి 1-1	0.6
12. కర్మములకు లైలము, కిరీపగర్మము	0.6
13. తేలుకు మందు సీసా 1-1	0.4
14. కర్మములకు లైలము, దబ్బి 1-1	0.4
15. దంతమూరకము, కండ్లపోటుకు	0.4
16. కుభిలోగి మూరకము	1.2
17. కుభిలోగి లైలము, పుండ్లకు	1.0
18. రోమహరి వెండుకలు ఉడుకుకు	0.6
19. మోసినలైలము వెండుకలు వెండుకుకు	0.12
20. మందుకు నూనె సీసా 1-1	0.4
21. గ్రహాణి మూరకము దబ్బి 1-1	0.6
22. జులాలి మూరకము, మలబద్ధము	0.6
23. బంగారు రేకులపుస్తకము 25 రేకులు గలది 1-1 రు. 8.00.00	
24. వెప్పురుమొంతునూ	1.4
25. చందిలకర్మమునీమది కొన్ను 1-1	2.6

అమృతాంజనము దీపి, మదకాము బొంబాయి.

జాబులు

కర్నూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

కార్యకర్తల రాష్ట్రగారికి జవాబు

ఆ. రా. కాంగ్రెసు కార్యకర్తల రాష్ట్రగారు వ్రాసిన సర్దుబాటు విషయమున జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యకర్తల సంఘము వారికింది తీర్మానము చేసితిమి.

“చదువడమైనది. వారు నూచించిన ప్రకారము ప్రచారము చేయుట అపార్యమున అనవసరమును అది ఈ సమయము వారికి ప్రాయోజనమువచ్చును. వారు వ్రాసిన విషయము వారి స్వాధీనముగా నెంచుకొని చూడమి. (హక్కు సే)“

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యకర్తల సంఘము, బెజవాడ

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము ౧ వ సెక్షన్ బయట వేసి వారము ఉదయమున ౮ గంటలకు గంటాంజిల్లా బయటపడం లో జరిగిన ఆచార్యమును మే కార్యకర్తల సంఘమునకు జరుగును.

కార్యక్రమము:— (౧) డిల్లీ కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధుల ఎన్నికలు (౨) నూనెపాటి చిహ్నమువల్ల కార్యకర్తల పరిరక్షణ (౩) రిజిస్ట్రేషన్ మహాభారతము అభ్యర్థన (౪) అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులకు రిజిస్ట్రేషన్ వైశ్యవ్యుత్పత్తి (౫) పంచనదికి యొక్క వినియోగము (౬) జీతాధికారమును జీతము చేయుటకు భవము (౭) దీక్షాపాదకము బట్టెట్టు (౮) ఇతరవిషయములు.

జేలూరి సత్యనారాయణ సహాయకార్యకర్త

గ్రామపాలకసంఘములు-ఒక హెచ్చరిక

కొన్ని జిల్లాలలో దొరతనమువారు క్లబ్బుచేయుటకు నిర్ణయించిన గ్రామములగురించి ఆక్షేపణలు తెలుపుచున్నట్లు వినియోగించిన గడువు 28వ తేదీతో నిలిచిపోయినందున ఆక్షేపణలు తెలుపుచున్నవారు తమ ప్రభుత్వము తమ ప్రభుత్వము ప్రకటించిన తరువాత తెలియుచున్నది. యాగదువు జిల్లా గ్రామములలో ప్రకటించిన తేదీ ముదిరిన తరువాతను వందలకు చేరి ఆయా జిల్లాలలోని జిల్లా గ్రామములనుబట్టి వాయిదాలు యేర్పడియుండును. కాన యిప్పుడు త్వరలో అవసరమైన ఆంధ్ర రాష్ట్ర సభ్యులకు విలకలగురించి ఆయా జిల్లాల గ్రామపాలకములకు వెంటనే జిల్లా సభ్యులైన వారికి ఆ సమస్యను తీర్మానములనునూ కావాలియునునునూ, సకారముగా దొరతనమువారికి తెలుపుచు చేసికొనవలసియున్నది. ఈ కల్పింపబడిన గ్రామ పాలకములకు మేము గ్రామ ప్రజలకును, జమీందార్లకును కొంద యిప్పండికరమైన విషయాలను అట్టి గ్రామముల ప్రజలను గ్రామ ప్రజలు ఆక్షేపణలు జమీందార్ల ఆక్షేపణలను దొరతనమువారికి పంపుచున్నట్లు చూడవలసియున్నది. ఆయా గ్రామములనుండియు, జిల్లాలనుండియు కొందరు ప్రజలు దొరతనము వారియందకు రావలయును నెదలి యందువిషయము ఆక్షేపణలు తెలుపుచుచేయుటకు వెంటనే ప్రయత్నించవలయును. ఆయా జిల్లాల ప్రజలను యెన్నకొనబడిన కాననసభ్యులు యందు గురించి బాగు విచారించి యా యిప్పండికరమైన దొరతనమువారికి సహాయముగా నివేదించవలయును. ఈ కల్పింపబడిన దొరతనమువారి కలంబించిన కల్పింపబడిన దొరతనమును ప్రజాపయోగకారి గావించుటయేగాక యేదైన నొక నియమముతో చేయుచున్నట్లునును కనుపించుటలేదు. ఇందు తుదానానముగా గోదావరి జిల్లాలో నేలూరు, నిడదవ పెట్టె యను రెండు గ్రామములు క్లబ్బుచేయుచున్న ప్రకటించబడినది. ఈ రెండు గ్రామములు కరినాద్రి గ్రామములు కావు. మధ్యను గవర్న మెంటు గ్రామము కలదు. ఒక గ్రామమునుండి రెండే గ్రామమునకు 2 మైళ్ళ దూరము దూరమున్నది. యానూరు కేలము సానానము, అవిచెప్పట కార్యకర్తలనులే. నేటిదీనియే లెన్నియో ఆంధ్ర జిల్లాలో ప్రజలనుబట్టి యిచ్చి. ఈ కల్పింపబడిన అసకాల్లీలో ౭౦ గ్రామ ఆంధ్ర రాష్ట్ర గ్రామపాలకసభలో బాగుగ నిర్ణయించి గ్రామపాలకములకు తీసుకొనివచ్చుట, తీర్మానములను దొరతనమువారికి తెలుపుచు చేయవలెను. ఇప్పుడు ఆంధ్ర జిల్లాలోని గ్రామపాలకసంఘములు వెంటనే జేలూరికి తమ కర్తవ్యము చేయవలెగాక యిది హెచ్చరించుచున్నాను. ఆయా జిల్లాలలోని గ్రామపాలకములను జేసి, కల్పింపబడిన యిందుకు సహాయకరమైనది నే నామించుచున్నాను.

పాణిగిపల్లి రామచంద్రరావు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర గ్రామపాలకసంఘము కార్యకర్త, జేలూరి

నిర్వాహకార్యక్రమము

ఈ స్వరాజ్యోద్యమము కొన్ని కార్యక్రమముల కాలము సాగునట్లు కనపడుచున్నది. ఆనాటినుండి త్వరలో ఫలప్రసూతము కావలయును. కారణము లేమియును నెఱవేరెదగాదు. ఈ యోద్యమము సాగునగ దీనిని సాగించుటకు తగిన కట్టుబట్ట ప్రచారములతోను, తగినంత ప్రోత్సాహము ప్రజలలోను నుండవలెను. రెంటిలో నేది లోపమైన ఉద్యమమనిరించును. కట్టుబట్ట ప్రచారములు కావలె నన్ను ముఖ్యముగా వారిలో భవనపాదనాభిలాష లేకుండవలెను. ఏదో ఒక ప్రయత్నము విడిచి బుద్ధివంతో ఆలోచన చేసి వారి కట్టుబట్టయొక్క చిరువు తగ్గును. ఎవరుగాని రెండుపను లొకేమారు పరిగా చేయలేదు. ఇద్దరు యజమానుల కొక్క నేకుడు చూడు. రమింపవలెను. అందుచేత ప్రచారముకు దేవు గణించుకొను లుండరాదు. అట్లయినవో వారి జీవనోపాధిసంగతి యెమి? వారందరు బ్రహ్మచారులుగానుండిరా? లేక గృహస్థులైతే సమస్యలు గావలసిన జేవా? గృహస్థులకు లాభలేదా? భవిష్యత్తు కొనివారిసంగతి యెమి? ఈ ప్రశ్నలు నడుమిరుములు గావలెను.

ఆచార్యగిద్దానీగారు నూచించినట్లు గల సందర్భముల కాలమైనను ఉద్యమమునందు నిలబడుటకు తగినము చేసెట అత స ర ము. బ్రహ్మచారులుగా నున్న వారు అంతవరకు గృహస్థ భర్తలు స్త్రీలనుండి గను, సన్యాసులైనవారును స్వరాజ్యభిక్షువులను మేర నుండ మాగా నేర్పడి ఆశ్రమము లేర్పడినది, విషమము ఖర్చుతో దేవాయత్ర గడపుడు, కాంక్షింపవలయున కాంగ్రెసు సామాన్య నులను యథాశక్తిని నిర్వహించుచు, తీక్షణకాలమున శ్రేణు మృత్యువులకు జంక ముందు క్షిణింపవలెను. ఏదోపాఠముల యందు ఎంతెంతమందిని పోషించుటకు విలసిల్ల అంతమంది అన్నటలే ఆశ్రమములు పెట్టవలెను ఆచార్యులకు జనులు పెట్టుభిక్షముతోను, ఆశ్రమములో జరుగు కృషిలన వచ్చు లాభముతోను, ఆశ్రమభారమును గడవవలెను.

గృహస్థులై ఇతర భారము లేనివారికి యీ గల తత్వరములుకాలము తీయవలసినసంఖ్యకు తగినంత భృతి వసంగవలెను. ఏదైనాద గ్రామబృందములభ్య నుంచవలెను. ఇందునిమిత్తము కావలసిన భవన సౌకర్యము మెక్కుడనుండి కలుగును? ప్రజలనుండియే రావలెను. మాగాణిభూములను యాకరము ౧ : ౧-౦-౦ చొప్పునను, మెట్టపాలములను యాకరము ౧ : ౧-౦-౦ చొప్పునను, లేక ఆయాపాలములలో కుండుభాగములలో నుండి యాకరము ౧ మానెడు (శేర్ల ౨) చొప్పునను ఇచ్చుట జను కిష్టపడవలెను. చరానీమూలము కలుగువారు తాము చెల్లించు అదాముల పన్నును యాపాయి ౧ : ౧-౦-౦ చొప్పున ఇయ్యవలెను. వర్తమా తాము అమ్మ లేక కొనుగడుతులమిడ బస్తా ౧ : ౧-౦-౩ ఇచ్చింపవలెను. ఇతరవస్తువులవారు సామీయానా అదాములను నూటికి ౧ చొప్పున లేక చీడవాని ఇల్లు ఒకటింటికి ౧-౪-౦ చొప్పున ఇచ్చిన చాలిసంతోషద్యము చేయవలెను. ఇట్లు ఇచ్చు వారికి గాఢీకట్టా అనుపేర కాంగ్రెసువారు జ్ఞాపకనిత్యము వచ్చును. దానిలకు ఇందుముఖమున లేలేకగా నుండును. ఆభ్యర్థులకు పనులు నెరవేరును. వసూలుకట్టములు నన్నుమాకు నిజమే. కాని, ఏదిక్కులేని హెచ్చరిక ఇంకా ఏదైనలేదు.

వైసుదీనిన ఆశ్రమములు నెదకు దేశనాయకులు ప్రారంభించవలెను. వారుచూచిన దోస తత్వమువారు నెదకువలెను.

స్వరాజ్య ప్రచారము ఏ పనిచేసినను చేయవలెను కాని నిర్ణయము వచ్చువరకు వారల సూర్యయంతి పోషించవలెను మానా యెంటి కలదు. ఈ ప్రచారములకు కాంతి సమయములలో ప్రభుత్వము వారు నిజపు ప్రయత్నముతో బోలుదురు. ప్రభుత్వము లన్నిటినుండి వైసుదీనినాభిలమును బట్టి అపనిండు మోపుచున్నారను పన్నుల భారముకొరకు (మింగువారు ఆనైక నికాయమును తగ్గించవలెను. పూర్తిగా తొలగించవలెను. అని ఘోషించుచున్నారు. అట్టితర మయొక స్థాయి ప్రయత్నము తయారుచేయుట భావ్యముగా దొరుకులేదు.

కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన పనులలో వారి కభిరుచిగల దానియందు వారినినియోగించవలెను. ఏదనినొక సమయము ఇతర సహాయముకావలసియుండును ఎంతమందికైనా అనగా గ్రామమున కొక్కరుచొప్పున మూడు 2 లక్షల మందికి నూడ ఒక ఖద్దరు పరిశ్రమయే జీవనోపాధి కల్పింపగలదు. అందులో కాభోకాభిలాష ఉన్న. ఒక్కొక్క భాగము నేత, రంగు, వడకుట, ముడి సప్తము, శ్రుతిపట్టుకు యాపములు స్వయముగా చేయవలెగాక చేయించవలెను వేలకొది అతనము. అట్లు

ఈ కార్యములను నడిపించుట యందును, ఈ మహాభ్యుత్థాన నిర్వాహము యొక్క కర్తవ్యసంబంధములు సాగించుట యందును వెక్కిరించి తావులేదు. గుజరాతు ఖద్దర సంఘము వారి ప్రకటనలో కంటాబులు శ్రీలు ౧౦ మైళ్ళ దూరము నెదలి పనుటకు ముడి లేవకొను రనియున్నది. అట్టి తిక్కులు ఇక్కడ చూడలేదా? అని వారిచినవో లాభకారిగాదా? గ్రామమున కొక్కరు అన్నవో పని అంత సుగుత్తగా నుండును. ఈ కనిలో నూడ ఉపకారములకు, గుమస్తాకు, కమిషనుదాతకు, స ఫునిర్యకులకు, ప్రాతగాళ్ళకు సారకాములు కలదు. ఇందులో వేలరాళ్ళ పోవచ్చును. జీవనోపాధికి లోటుండును. జీవనోపాధికి చీకట కుట్ర వలన తుదకారమును ఇమిడియుండుటచే మునిసికాసందము అమితముగా కలుగగలదు. నిర్ణయమైన స్పష్టమిది. ఈ ఖద్దరమును నూడ గజలు ౧ : ౧-౦-౦ తిలకు నిడికి తీయవచ్చును.

ఈ మహాభ్యుత్థానము సాగించుటకు తగ్గిన రుసుములు అవసరము కావచ్చును. అనివార్యమైనను, బహుకొద్దితో సరిపోవును.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

స్థిరాస్థి వేలం నోటిసు

మహారాజశ్రీ కొవ్వూరు డి. మునసబు కోర్టులో వాదులు:—కర్త కృష్ణారెడ్డి వగైరా.

ప్రతివాదులు:—కొవ్వూరి భాస్కరెడ్డి వగైరా.

రాజమండ్రి ఆడిమనల్ టౌవరరీ సబు కోర్టు ఫయలు O. S. 19/1917 నెంబరు డిక్రీనిబట్టి సదరు 5-6 ప్రతివాదులు కొవ్వూరి భాస్కరెడ్డి. యీ రామరాసురెడ్డిగార్ల తాలూకు కృష్ణారెడ్డిగార్ల ఎర్న గూడెం సబుడివిజనల్ చేరిన నిడదవోలు గ్రామం తాలూకు య 54-73 శెట్లు మెర్కపల్లం యీ వాంజిరాయిజీభూములున్న య 10-6 శెట్లు మెర్క యీ వాం భూమిన్ని యిందలోవుండే రెండు రైస్సు ఫ్యాక్టరీలున్న అందుల యింజనులు బాయిలర్లు వగైరా యావత్తు విషవనీ సామానులున్న వర్కు మోపున్న గోడపునులున్న బిల్డింగులున్న మేడ సహితం వాదులు ఇచ్చి చేయించి సదరు ఫ్యాక్టరీ వగైరాలున్న దీనికి సంబంధించిన య 10-6 శెట్లు భూమిన్ని గొల్లల మామిడాడ కాపురస్తులు లాజీ బుల్లి గంగిరెడ్డి, కర్త గవరయ్యగార్ల పేర్ల సదరు 5-6 ప్రతివాదులు ది 12-7-1922 సం॥రం తేదీని రు 20000-0-0 లకు నెల 1 కి నూటికి రు 1-0-6 లు చొక్క వడ్డీతో యిచ్చుకు వ్రాయించి యిచ్చిన స్వాధీనపు తనఖాదస్తావేజు తాలూకు అసలి ఫాయి చాలకు లోబట్టి ది 10-9-23 సం॥రం తేదీని 11 గంటలకు కొవ్వూరు డి. మునసబు కోర్టువారి యె దుట వేలం జరుగును నెదరు ఆస్తులను వాడదలచిన వారికి సముదాయమీ యేమయినా కావలసిన యెదల కొవ్వూరులో వాదుల ప్లేడరుగా రగు మ. శ్రీ. తల్లాకగడ ను బ్యా రావు గారి ఆఫీసులో గాని 2 వ వాదినైన నావద్దగాని దొరుకును.

కాకినాడ, ది 19-8-23. కర్త. కృష్ణారెడ్డి.

చమత్కార గణితము.

ఈ గ్రంథములో చమత్కార గణితము, నిఖిలగణిత నిఖిలగణితము, మనోగణితము, త్రికోణగణిత సమస్యలు, చిత్రములు, అద్భుతములు, చిక్కులు, చిక్కులక్షణములు, యంత్రకల్పలు, తిమామలెక్కలు, గణితావిధానము అను 12 భాగాలు కలవు. గణితములో మంచి జ్ఞానమును, మనోబలమును, తెలివిన అభివృద్ధిచేయవలెనది రకరకములైన చిత్రచిత్రిక (కొత్తలెక్కలు ఇందులోనున్నవి. ఈ గ్రంథము తెప్పించి చదివినవో గణితమునం దనమానకజ్ఞులు, చమత్కారమును, యంత్రము మిక్కిలి తెలివియు కలుగును. ప్రతివాదగర్వను నుండవలసిన పుస్తకము. దీనివల రూ 1 య. వి. వి. చార్జి అ రూ. 6 ప్రతులు రూ 5 లు. 12 ప్రతులు రూ 10 లు.

వలయువారు:— పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒ గోలు, (గంటు రు ద్దా) అని వ్రాయవలెను.

తమిళ వైద్యసంఘము.

ద్వితీయ సమావేశము.

తమిళ వైద్యసంఘ ద్వితీయ సామాన్య సమావేశము గతదిన శనివారము ఆగష్టు 25 వ తేది సాయంత్రము 4.30 గంటలకు సాందర్భముగాను ఆంధ్రపురమున, గభాలంక రెవెన్యూ డివిజన్ లో 50 వీ. త్యాగరాజు కెట్టి, ఓ. తణి కాచలం కెట్టి, ఎల్. డి. స్వామి స్వామి కెట్టి, డాక్టరు ఆనంట్ల కెట్టి, కెట్టి జి. శ్రీనివాసమూర్తి, మహమ్మదు ఉస్మాను సాహెబులు బహదూరు, డి. వడిరాజుగారిగారు, ఎస్. సోమసుందరం పిళ్ళై, మహమ్మదు కెట్టిపట్టి, బా.సుందరంపిళ్ళై, ఎల్. వి. నాగింద రాఘవయ్యరు, వైద్యభాస్కర, శివభాగ్యం, వైద్య భూపతి, వాన్సు గువార లుండెరి.

వై.ప్రార్థనలు జరిగినవిట్లు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు డి. తణి కాచలం కెట్టిగారు తమ స్వాగతోపన్యాసమును ఆంగ్లమున జరిపెరి. అందలి ముఖ్యాంశములు ఇట్లు ముదిరినవి:—

మన మిటు కుభవమునకు సహ వేళమెకమి. ఆయుర్వేద, సిద్ధ, యావాగి, మన్నగు ప్రాచీన వైద్యశాస్త్రములు అవాదముండి మనదేశీయులచే నాదరింపబడుచుండెను. ప్రయత్న దశనలేమిచే, కొంచెము ఊదకలో నున్నదని చెప్పవలసి యున్నది. సంస్కరణముల ప్రవేశమునకు ప్రాచీనము ముఖ్యమనియు కాననగలిగెను. దీనిని సూక్ష్మ ప్రతిబింబించిరి అధికారాల నిరసనభావముచే, వాగ్వివాదములు ఫలించినవిగావు. యూరోపియను అధికారులలో నయినను మన ప్రాచీన వైద్య విధానమును ప్రశంసించినవారు లేకపోలేదు. ఆంగ్ల వైద్యము (ఆంగ్ల వైద్యము), డాక్టరులు వేలకొలదియైయున్నను, ప్రజలలో నూటికి 10 కుండైనను సహాయముండలేదు. అట్లుండిన ప్రస్తుతసంస్కరణలట్లుండను వైద్యసహాయము: ద మదరాసు రాజధానికి 57.66 లక్షలను ప్రభాకర్ వ్యంగరతుణులు కేంద 5.12 లక్షలను ప్రత్యేకింపబడిరి. మనదేశీయ వైద్యము సంస్కరించినచో, దినమున కొక్కరికిని ఒక్కొక్క అశా మించు ప్రాణాయామ మునిసివాటిటి ఆయుర్వేద వైద్యాలయమునకు సహాయము చేయుటకు ప్రభుత్వము వాంగీ రిండెరి. ప్రాణాయామ ఆంగ్ల వైద్యాలయములలో సంకల్పమునకు 46,562 నుండి 5 కి తగ్గి పొంద గా ఆయుర్వేద వైద్యాలయమునందు 53,907 నుండి 5 కి తగ్గి పొందెరి మిలియన్లను ముఖ్యకారణము. ఆయురను ప్రజలకు తెలియజేయు నట్టివిధానమును అమలాగ్రముగ బోకించుట యవసరము.

సంస్కరణములకు ప్రార్థన, దేశములోని ఆయుర్వేద యావాగి మూలకలను బొంబయి నుండి పరిశోధించి తెలుపుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒక భూమియుని ఆంగ్ల వైద్యము సభ్యునియ: వాని నియమించెరి. అతడొక్కడొక్క మునిగలెను జనలో యుక్తపురుషు లోబడియుండెను. అతడు తనయువము వచ్చుటకు పరిశోధన గావించి వైద్యుల ద్వంద్వము వాటియంద నుండియు మనము (ఆంగ్ల వైద్యము) కెర్నల్ దగినియంశములు ఏమిలేననియు ఏమి తియ్యవచ్చును బొంబయి కిన్ని కొన్ని మిక్కిలి విశేషముల వైద్యనియు తు యభిప్రాయముగ తెలిసెను. డాక్టరు కోమల గారు 147 మందు దినములను 225 మందుల రకములను పరిశోధించి వాయుగా 14 ను మాత్రము ఆంగ్లవిధానపు అన్నియులను చేర్చవచ్చునని కెర్నలు జనలో త అంచెను. 28 దినములను తియ్యోగకరములైన వని యావహారిక బడెను. వీరినవయోగింప వచ్చునని తిల చుచు పరిశోధన లెం ను సాగించవచ్చునని కెర్నలు జ. రల్ సిఫార్సుచేసెను ప్రభుత్వము వారును అనేకాన్ని అంగీకరించెరి. ప్రభుత్వమువారు తమ యుక్తపురుషులకు తెలిపియు డాక్టరు కోమల అనేక అనవకాల పక్షితులలో తనపరిశోధనలను గావించ వలసివచ్చెను ఆయు: ప్రభుత్వోద్యోగియు, అలాపతికు వైద్యుడును అగుటచే, ఆయు: సమాపించిన ఆయుర్వేద వైద్యులును వాటియును ఆయు: కనిని గూర్చి సంకమానగ నడిచెరి. తమ వైద్యములలోని రహస్యములను ఆయు:కు తెలుపుట కుత్సహింప కెరి. ప్రాచీన వైద్యసామ్యముల నూతనము ఆంగ్లవేతికు వైద్య విధానమునందు చేర్చునను ఆసంకల్పి ప్రవలెను.

ఆ ఆసంకల్పి వ్యాపించి, తుదికు 1921 ఫిబ్రవరి యందు కాననగలిగెను కొక తీర్మానము ప్రవేశ పెట్టబడెను. దేశీయ వైద్యవిధానములను పరిశీలించుటకు వెంటనే ప్రయత్నములు సంకలనము రు తీర్మానము ప్రభుత్వము వారిచే నడిపింపబడెను. వైద్యశాల మంత్రియధీనమైనది ఆయుర్వేదయువానివిధానముల పరిశీలించి వాని నెంతవరకు ప్రభుత్వము ప్రోత్సహింప దగినో

విచారణ చేయుటకు ఒక యావసంఘము నియమింపబడెను. ఆ సంఘమునకు అధ్యక్షుడు మహమ్మదు ఉస్మాను సాహెబుగారు. కార్యదర్శి డి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు. సంఘము పత్రమున కొంద రుసభ్యులు జిల్లాలయందు పర్యటనము గావించెరి. ఈసంఘమువే, కిము ప్రభుత్వమువారికి చేరినది. ఈ క్రమపు మాత్రము ప్రకటించ బడవలసియున్నది.

ఈ యావసంఘములో సనేకాంశములు గలవు. ఏది యెట్లును ఆయుర్వేద వైద్యాలయములను, పాఠశాలలను, కళాశాలలను ప్రభుత్వము స్థాపించవలెననియు, ప్రతి స్థానిక సంఘ మున ప్రత్యేకముగ నిట్టి వైద్యాలయమును స్థాపించవలెననియు, స్థాపించబడియుండెడి వానికి ప్రోత్సాహమైన నొసంగవలెననియు ఉత్తరము యు ద్భవమును శిఫార్సుచేసిరి. ఈ సుప్రలవన వృధా వృథాము కెర్నలు. ప్రారంభమున, నిట్టి ప్రయత్నములు న్యాయముగ జరుపుటకు, మొదటి సంకల్పమున రి. తుల యావసంఘము కావలసియుండునని ఉత్తరము ముదింపుచేసిరి. ఈ దేశీయ వైద్యమును బోషించెడి సుప్రలవ సహాయముచేయు నుద్దేశించెడి స్థానిక సంఘములకు గ్రాంటు నొసంగుటకు ఇకను ఎక్కువ సామ్య కలసియుండును. ప్రభుత్వమువారు రి. వేదిక ప్రై యం కను తమ యాభిప్రాయ మును ప్రకటించవలెను. మనదేశీయ కులాపుక రిగినలవల నొసంగుటకు తోడ్పడగలదని నమ్ముచున్నాను.

ఆయురసంఘాధ్యక్షుని యావసానకరము, గభ యెడల గానభూతి తెలుపుచు ప. పుడిన తంత్రివార్తలు, ఉత్తరములు కొన్ని చదువబడెను.

అధ్యక్షుడు

మహాసభ అధ్యక్షుడ తణి కాచలం 50. వీ. త్యాగరాజు కెట్టిగారు ఎల్. డి. స్వామి స్వామి కెట్టిగారు కొరి. డి. వ. ద ర జాలు వాయదగారు ఆహింపగా స్వామి కెట్టిగారు అగ్రాధిపతియై వహించి తమయ: పన్యాసమును (తమిళము) చదివెరి:

ప్రార్థనలు తమిళ వైద్యమునందు జరిచయముగలిగి యుండెనా, కాని వాకు దానియదు పరిచయము లేదు అయినను నియందు వాగ్విమానము గలదు. ప్రాచీన వైద్య శాస్త్రము అభివృద్ధి పరువనెంచి ఈసభకు ఏ ర్నటు చేపి: వా: బడవచ్చును. తమిళ వైద్యమునందు వైద్యము: నెక్కినా, మోయ, అను మూడువిధములు గలవు - చివర రెండియందును వాకు విశ్వాసములేదు. ఇట్టివానిలెకే వైద్య భివృద్ధి జెందుకలేదు. తిరుగులు ప్రత్యేకించిన నాలుగు అంశములు ఆలోచింప వైద్యశాస్త్రమునందును గలవు. తమిళ వైద్యము: యు ఆలోచనగూర్చి ప్రత్యేక యావహారికము కెర్నలు చదు. తిరుగు కుభవ కాలము వాటి కే తమిళ వైద్యముకు కన్న రి. సి. తి. యం డెను. ప్రజలు అప్పుడు దీని కెట్లు బోషించిరో దీనినిట్టి యూ పొంబయి. ఆంగ్ల వైద్యవిధానమునండి మనము నేర్చుకొనద గిన యావసంఘము కొన్నిగలవు. అదిరి, విద్యుచ్ఛక్తి, సహాయముల న, వైద్యమును అభివృద్ధి చేదగలదు. ఈ కాలమునందు మందు లెంత యావసంఘాకరములైనవి యెనను, వాని యావతి కొంత తగ్గు లెకుకల గూడి యుండవలెను. ఇందులకు తగిన సాధన ముల వాగి, వివిధ, వైద్యాలయములను, పాఠశాలలను స్థాపించి, దేశమునందు తమిళ వైద్యము దానియంకిట అచిరకాలము లోపకు నేపించగలదు.

అధ్యక్షుని యావసానకరము వాటిసభ ముగిసెను. ఆ వాగియు ఉదయము న్యాయము రి. రామేశంగారు, తమిళ వైద్యసంఘమున కనుబంధముగ నేర్పాటు చేయబడిన వైద్యులను పరిశోధించున తెలిచెరి.

బాలగీతావళి

(పిల్లల పద్య పాఠ పుస్తకములు)

ఎ: మెంజిరి స్కూల్ లో అన్ని తరగతులయందును పద్య పాఠపుస్తకములుగా ఉపయోగించుటకు శ్రీ దైక్తరువారిచే అంగీకరిం బడి, విద్యాశాఖాధికారిల అనుమతిని తెలుగుజిల్లాల లోని యెలిమెంజిరి స్కూల్ లో వాడబడుచున్నది. ఈ పుస్తకములు వేంకటపార్వతీశ్వర కవులచే 1, 2, 3, 4, 5, తరగతుల యావయోగములకొరకు వాయబడినవి. 165

Table with 2 columns: Book Title, Price. Rows include మొదటి తరగతి (0-2-0), రెండవ తరగతి (0-2-0), మూడవ తరగతి (0-2-6), నాలుగవ తరగతి (0-2-6), ఐదవ తరగతి (0-3-0).

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణీగ్రంథనిలయం, కాకినాడ.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఆగష్టు 28-వ తేది మంగళవారము

1) ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include దసరాలు బా 1-కి, బియ్యం బస్తాలు, మనుమ తెనాలి, నెల్లూరి, డిల్లి, రాగులు, సువ్వులు.

(2) పప్పు ధాన్యములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include కందులు బస్తా 1-కి, పెసలు, పెసలు, మినుములు, ఉలకలు.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include సువ్వులనూనె బా 1-కి, నెయ్యి మ 1-కి, కొండాపురం వేరు పెసగపప్పు బా 1-కి, యితర ప్రదేశము, వేరు పెసగనూనె గానుగ బా 1-కి.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include బాయవనుపు బా 1-కి, కూరవనుపు, మిరపకాయలు, గంటూరుపాయకట్టు, కాళమాన్తి పాయకట్టు, తెల్లము బా 1-కి, చింతపండు బా 1-కి.

(5) ఇనుము

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include పట్టాలు రథం బా 1-కి, చదరం, రవుండు.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Commodity, Unit, Price, and another Price. Rows include వెండి 100 కులంకు, బంగారము, కులము 1-కి, కవరన 1-కి, ఇర్రడి బా 1-కి, రాగి డిల్ల, అస్కా చెక్కర బ 1-కి.

(7) రంగులు చలివరైలు

Table with 2 columns: Commodity, Price. Rows include ఆవుకప్పుడు, డిల్ల.

వేలం నోటీసు

కాకినాడ సబుకోర్టులో O. S. 19/1919. E. P. 129/1922. ప్రాన్సుపురు వాడి: 18 కృష్ణాకెడ్డి (ప్రతి వద్దు: మంగిపూడి కృష్ణ చక్రవర్తియారాలు. ఈ వెంబరు తనభా దీక్షిబట్టి ప్రాన్సుపురువాడి 1 ము దలు 5 ప్రతివాదు అను మంగిపూడి కృష్ణయ్య వయ్యరాల తాలూకు గోదావరి డిల్ల కాకినాడ సబుజిస్ట్రాలో చేసిన కాకి నాడ గ్రామంలోని పాతి మునిసిపల్ నెం, 4200 మొదలు 1588 రల్లకు సమావయన 7/1793 క్రొత్త మునిసిపల్ నెంబరు గల వెంటటిమేడ, దాదా, యెల్లు వయ్యరాలన్న, కొవ్వడ గ్రామం తాలూకు య 17/51 ట్టు భూమిని అమ్మతాపుర క్రయ మనే రామేశ్వరంగ్రామం తాలూకు య 11-79 ట్టు భూమిని రాజవోలతాలూకా కొత్తపేట సబుజిస్ట్రాలో చేరిన పొడగట్టుకల్లి గ్రామం తాలూకు య 8-85 ట్టు భూమిని వెంకుటిలోలిల్లి వేం వెంబుచుచున్నాడు! సదకు వేలం డి 28-9-1923 నెలగం లేసిన 11 ఘంటల లగాయతు 5 ఘం: ట: వరకు కాకినాడ సబుకోర్టువారి యెదుట జరుగవచ్చును. సదకు అమ్మలు ఖరీదు చేయ లవినవారు యికా యితర లిప్పిల్లు యెవయ్యను తెలిసికోవలసిన యెడల కాకినాడలో ప్రాన్సుపురు వాడి ప్లీడరుగా రగు పుష్పలూరి భీమశంకరశాస్త్రిగారి ఆఫీసు లో తెలిసికోవచ్చును. వి. భీమశంకరం, కేసు 20-8-23.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0

మొనూరు ఎస్. ఎస్. ఆర్ వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల పండితులవారిచే తయారు చేయబడిన లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితిని అది కుద స్యదేశిమాలికలచే తయారు చేయబడినవని తెలుప మిక్కిలి సంతోషించెదను. వాటిని వాడుటకుల సోటికి మంచి నువాసునిచ్చును, విడువని రొమ్ముపడినెను, అజీర్తి, చ్చాద్రోగములు, కడుపుబొప్పి, తంతుబద్ధములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట నుంచిది.

డాక్టర్ శ్రీభాకరు, షెల్లో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ వైద్య యు. ఎస్. ఏ. ఐ. ఎస్, పానిటర్ ఇన్స్టిట్యూటు లండన్, కన్సల్టింగ్ కమిషు, ఆగ్నిహారిసంఘ, నెం 2 బొంబాయి.

కానకేశ్వరి ఉష్ణము, శీతలముచే గలుగు దగ్గు, కుక్కదగ్గు, గొంతుపుండు, రొమ్ముపడికము మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే తుడుతును.

[594] 107 యొక్కడ సన్నటి బసలందరు మీ కస్తూ మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన కుగములను మంచి మిక్కిలి తృప్తిచెందిరి. శి బుద్ధుడు మరల పంపవలెను. ఎమ్. రాజయ్యల బాత్మవర్తకులు గద్దలూరుసోపు కర్నూలుజిల్లా.

బ్రాంచి:— నెం 331, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు. పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారావువ వైద్యశాల, మొనూరు. (1) 594

సంహార భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు వీలుగ వ్రాసిననాటకము. భీష్ముని స్వార్థత్యాగము, కర్ణజననము, ద్రౌపదీ స్వయం వరము, ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణము, సైంధవ పరాభవము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ రాయ భారము, అభిమన్యు పరాక్రమము, భీష్మదోణ కర్ణులయుద్ధము, దుర్యోధనునిపరితాపము చక్కగా వర్ణింపబడినవి వేయేల చదివిచూడును.

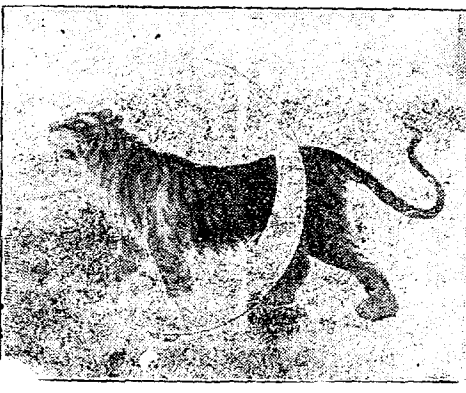
దస్తావేజుల మతలవి 1-0-0

నివిరివియ్య, క్రిమిసలు, రిజిస్ట్రేషనువగై రా ప్తాంపులు జరీలు వ్రాయుమార్గము తెలుపును. శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెనీ, గుంటూరు

ఆశ్చర్యము - జ్యోతిషము

హనుమాన్ జ్ఞాన ఆరూఢము
అంజనేయస్వామి మూలముగ జ్ఞానద్యష్టిరలన చెప్ప బడుచున్నది భర్తవ్యాజ మెన్ ర్ ప్రశ్నలు వ్రాసి కరకులోనేనీ లగ్నాచేసి పంపియెడల కరకు ను తెచ్చియిచ్చాడనే లో కనిన ప్రశ్నలకు సరియగు బడలు వ్రాసి మాకరకులోనూ పంపు దుము చిలసము ప్రశ్న వ్రాయు లెడల కరకుమీద వ్రాయ వలెను. జాతక విషయములను వ్రాసి పంపుదును.
1 ప్రశ్ననుండి 5 ప్రశ్నలవరకు 1-0-0
5 ప్రశ్నలకు వై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0
1 సంవత్సర కాలము నెలవారీగ ఫలమువ్రాయ 1-4-0
వారఫలముగ వ్రాయ 4-8-0
తక్కిన విషయములకు వ్రాసి తెలిపికొనవచ్చును.
విలీనము:—అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుక్కణి.

దోమలు, ఈగలు, నల్లులు వేనులు మొదలగువాటినుండి మీరు బాధ పడు చున్నారా? అట్లుండిన మా

చంద్రుడు & వులి
వర్తకగుర్తుగల

మరుగులను చంపుపొడిని, మరకపుల్లలను ఉపయోగించి, దాని నినాశనము చేయుడు.

Manufactured By
NAIGAI JOCHUKIKU Co., Ltd.
Osaka (Japan)
SOLE-AGENT
Hasanali Kamroodin,
71, Chhipi Chawl BOMBAY 2.

జీవామృతము

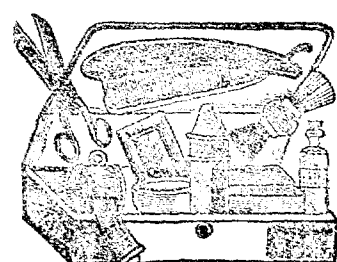
జీవామృతము రక్తమును కుగ్రహములయందు అత్యాధుశక్తి చేయించును. యెముకలకు, మస్తిష్కభాతువుకు, మాంసమునకు కుగ్రహాతువుకు బలము నిచ్చును. భాతువులయందు వేడిని పోనిగొలుతును. ఇది క్షయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు బలములేని రోగులకు మిగుల సుత్తనుమైనది చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి జీవామృతము నలువచేయును. శ్వాసము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచుచిని ఆకలిని నునున్నవకు మంచుకత్తా వామున కరిరమునకు గాని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును శిశుక క్షీమించి పనిచేయు వారిలకు సర్వకాలములది కు చేత నుండదగిన అమృత మనటకు సంజేహము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన పిండుకులచే తయారుచేయబడిన జీవామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ8-4-0.

త్యాగింగు మరియు పోస్ట్ జి వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలెను. మా మంచుల బాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఆయుర్వేదాశ్రమం,
తంతులడన్:—పండిట్, మదరాసు. నెం. 41 ఆచారప్పవీధి, మద్రాసు.

"A Gate"

నెల్ వ ఫిల్లింగు ఫవుంటన్
వే నాలు
రూ. 2-0-0] [డజను రూ. 15-0-0
గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డజన్ 1-14-0
గాజుపాళీల }
కలములు } ,, 0 2-0, డజన్ 0-15-0
ఫవుంటన్ }
ప్రెక్టి ప్సులు } ,, 0-1-6, డజన్ 0-12-0
న రక్తలకు డజన్ల మీద మంచుమినును యిక్క బడును
విక్రొ రి యా డి పో
మొలూపూరు. మద్రాసు.

Best Hollow Ground Razor

911
We are selling this well-known Hollow Ground Razor, English make, in white and black handles durable blade a less than whole-sale price viz. at Rs. 6 with 1 brush, 1 stick shaving soap, 1 sharpening stone, 1 strop 1 scissor, 1 bottle oil, 1 water cup.

V. S. WATSON Co.
POST BOX No. 105,
MADRAS.

అవ్వతాంజినము

ఎ రాస్త్రికు తెల్ల

పన్నీరుపువ్వునబ్బు

సువాసన సుఖమును, ఆనందమును ఇచ్చును గాని ఆ వాసన సొంతైన సువాసనగా నుండుట అవసరము.

ఎరాస్త్రికు తెల్లపన్నీరు పువ్వు నబ్బుయొక్క అత్యవ్యవసాయమునటువంటియు, అసమానమగు నటువంటియు సువాసన, అందరికి ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును, ఉల్లాసమును ఇచ్చును. ఎందువలన ఈ వాసన ఇంత సొగసుగ నున్నదో చెప్పజాలము.

ఇట్టి నబ్బులను జూచి మోసపోవద్దు!

629

(4)

అన్ని ఆంగణ్యములు దొరకును.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడికారమునుపే త్వరపడుడు. ఉడికవచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, శిశో మాండ్ల మున్నను, యిది దివ్యవృక్షము వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గర్భిణి గాని యుండగ మో వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకలె నుండి మెయి చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లుబుద్ధిగానునో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తలనూనెను విన్ను శర్యోత్కృష్టమనిగ జేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి లిక్ రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"ట్రో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 15 ఫి. గ్య 2.0.0

ద్రామ బుడ్డి 15 ఫి. గ్య 0.12.0

1/2 ద్రామ బుడ్డి 1-కి ఫి. గ్య 0.8.0

కొన్ని చుక్కలు చేతిగుమలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మయ లమ్మవారంకడనన్ను, శరకు అమ్మవారికడనన్ను చా దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యేజంటలు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామనీరు, బొంబాయి.

128

మీకు

219

శరీర సౌఖ్యము

ఇది బహు ఆనందమును కలుగజేయును.

మా ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు లోక - ప్రసిద్ధము. మీరు వినియుందురు గాన వ్రాయడ మైనది. వెల 1 రూపాయి మాత్రము. ఫలము అధికము - ఎల్ల విషయములకు గాను దయచేసి వ్రాయండి.

విశాసము:-

ఆతంకనిగ్రహ బౌద్ధధారయము

28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి సువాసనగా నుండును. కాబట్టి బాలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని ఆనందముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, నస్తి పోకము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనొప్పులు, మొదలగు అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది వ్యాయోధమువలె పనిచేయును. వేలగొలిది నీసాణ విక్రయ మగుచున్నది. (8851)-ని

200 మాత్రలసేనా 1-కి రు 0.4-0; డబ్బా నీసాణ రు. 2.8-0

వి. పి. చార్జీ ఎన్నిటికై నా రు 0.8-0.

వి. పి. వి. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశే. పెల్లూరుజిల్లా.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి

తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము సమస్థించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిద్రునట్లును

ఆయుర్వేద బౌద్ధధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు

ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు

పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో

ధరల పట్టి పంపబడును.

జాంఘా పర్వ స్వాతికల్

మర్క

ఆయుర్వేద బౌద్ధధముల జేయువారు

(388)

బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ,

పోస్ట్ విజంటు: కాకినాడ.